

ข่าวเนติบัณฑิตยสภา

ศูนย์ประชาสัมพันธ์เนติบัณฑิตยสภา / THE BAR ASSOCIATION INFORMATION CENTER

เดือนกันยายน ๒๕๖๐ ปีที่ ๓๐ ฉบับที่ ๓๓๘ ■ โทร. ๐ ๒๘๘๗ ๖๘๑๐, ๐ ๒๘๘๗ ๖๘๐๑-๗

<http://www.thethaibar.or.th>

๒๘ กันยายน
วันพระราชทานธงชาติไทย

พระราชดำรัส

ในพิธีพระราชทานประกาศนียบัตรแก่ผู้สอบไล่ได้ตามหลักสูตร
ของสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา
สมัยที่ ๖๙ ปีการศึกษา ๒๕๕๙
ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา
วันจันทร์ที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๐

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มาร่วมในพิธีมอบประกาศนียบัตรแก่เนติบัณฑิต สมัยที่ ๖๙ ในวันนี้. ขอแสดงความชื่นชมกับเนติบัณฑิตใหม่ทุกคน ที่ได้รับเกียรติและความสำเร็จ.

เนติบัณฑิตทุกคน ถือได้ว่าเป็นผู้รู้กฎหมาย และได้รับการยอมรับให้ประกอบวิชาชีพทางกฎหมายได้. แต่การประกอบวิชาชีพนั้น นอกจากความรู้แล้ว ยังมีปัจจัยอีกอย่างหนึ่งที่สำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน ก็คือจริยธรรมในวิชาชีพ. จริยธรรมในวิชาชีพนี้ จะทำให้ผู้ปฏิบัติได้รับความศรัทธาเชื่อถือจากบุคคลทั่วไป และจากผู้ร่วมวิชาชีพด้วยกัน เป็นปัจจัยอุดหนุนส่งเสริมการปฏิบัติงานทุกอย่าง ให้ดำเนินไปด้วยดีมีประสิทธิภาพ. ด้วยเหตุนี้ การจะประกอบวิชาชีพทางกฎหมายให้สำเร็จผลที่ดี จึงไม่ได้อยู่ที่ความรู้เพียงอย่างเดียว จำเป็นต้องยึดถือปฏิบัติตามจริยธรรมในวิชาชีพด้วย. หากผู้ประกอบวิชาชีพทางกฎหมาย ต่างยึดมั่นในจริยธรรมของวิชาชีพอย่างเคร่งครัด ก็จะเป็นการเชิดชูเกียรติภูมิแห่งวิชาชีพ อันเป็นศักดิ์ศรีและความภาคภูมิใจของนักกฎหมายทั้งปวง. จึงขอให้ทุกคนเอาใจใส่ยึดมั่นในจริยธรรมแห่งวิชาชีพกฎหมาย พร้อมทั้งช่วยกันส่งเสริมและสอดส่องให้ผู้ร่วมวิชาชีพเดียวกันยึดถือปฏิบัติด้วยความตั้งใจและเต็มใจ เพื่อให้งานด้านกฎหมายที่แต่ละคนมีส่วนร่วมอยู่ดำเนินไปด้วยความสุจริตเที่ยงตรง สามารถอำนวยความผาสุกยุติธรรมได้อย่างเที่ยงแท้ และเป็นที่ศรัทธาเชื่อถือในเกียรติและศักดิ์ศรีตลอดไป.

ขออวยพรให้เนติบัณฑิตใหม่ทุกคน ประสบความสุขความสำเร็จในชีวิตและหน้าที่การงาน ทั้งขอให้ทุกท่านที่มาพร้อมประชุมในพิธีนี้ มีความผาสุกสวัสดิ์จงทุกเมื่อทั่วกัน.

เนื่องจากปก

"วันพระราชทานธงชาติไทย"

คณะรัฐมนตรีกำหนดให้วันที่ ๒๘ กันยายนของทุกปีเป็นวันพระราชทานธงชาติไทย เนื่องในโอกาสครบรอบ ๑๐๐ ปีธงชาติไทย ด้วยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ตราพระราชบัญญัติธง พ.ศ. ๒๔๖๐ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน พ.ศ. ๒๔๖๐ เรียกว่า "ธงไตรรงค์" คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๙ จึงได้มีมติเห็นชอบกำหนดให้วันที่ ๒๘ กันยายนของทุกปีเป็นวันพระราชทานธงชาติไทย (Thai National Flag Day) และเริ่มในวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๐ เป็นวันแรก โดยไม่ถือเป็นวันหยุดราชการ รวมทั้งกำหนดให้มีการชักและประดับธงชาติไทยในวันดังกล่าว เพื่อเป็นการสร้างความภาคภูมิใจของคนในชาติและเป็นการน้อมรำลึกถึงพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวที่ทรงพระราชทานธงไตรรงค์เป็นธงชาติไทย

ธงชาติไทย ประกอบด้วย ๓ สีหลัก ได้แก่ สีแดง สีขาว และสีน้ำเงิน มีการแบ่งเป็นริ้วจำนวน ๕ แถบ ซึ่งแถบในสุดเป็นสีน้ำเงิน ถัดมาด้านนอกทั้งด้านบน ด้านล่าง เป็นสีขาว และสีแดงตามลำดับ ทั้งนี้ แถบสีน้ำเงินมีขนาดใหญ่กว่าแถบสีอื่นเป็น ๒ เท่า มีการเรียกชื่อธงนี้ว่า ธงไตรรงค์ (ไตร = สาม, รงค์ = สี)

* อัยการพิเศษฝ่าย สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายประเมินผล สำนักงานวิชาการ, อนุกรรมการประชาสัมพันธ์ เนติบัณฑิตยสภา, บรรณาธิการจุลสารชาวเนติบัณฑิตยสภา ผู้เรียบเรียง
** นักประชาสัมพันธ์ปฏิบัติการ

อ่านต่อหน้า ๔

ข่าวเนติบัณฑิตยสภา เดือน กันยายน ๒๕๖๐ ปีที่ ๓๐ ฉบับที่ ๓๓๘

สารบัญ

- ๒ พระราชดำรัส
- ๓ สารบัญ รายชื่อผู้จัดทำ เนื่องจากปก
- ๔ เนื่องจากปก
- ๖ ปัญหาจากข้อหาหรือกฎหมายที่น่าสนใจ
- ๑๑ คำพิพากษาฎีกาที่น่าสนใจ
- ๑๓ เจาะฎีกาเด่น
- ๑๕ ภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมาย
- ๑๗ บทความเรื่อง "การปรับปรุงห้องสมุดเนติบัณฑิตยสภา"
- ๑๙ ข้อสอบพร้อมธงคำตอบในการสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการในตำแหน่งอัยการผู้ช่วย พ.ศ. ๒๕๕๘ (สนามใหญ่) วิชากฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง วันอาทิตย์ที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๙ ข้อ ๙ - ๑๐
- ๒๑ มุมข่าว
- ๒๓ ข่าวเนติบัณฑิตยสภา หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม
- ๒๔ บรรณาธิการแถลง

คณะผู้จัดทำ อนุกรรมการประชาสัมพันธ์ **ที่ปรึกษา** นายชัยวัฒน์ เกตุปริชาสวัสดิ์ **ประธานฝ่ายอำนวยการ** นายสัตยา อรุณธำรี **รองประธานฝ่ายอำนวยการ** ● นายกฤษฎา บุญยสมิต **ฝ่ายอำนวยการ** นายสุรพันธ์ ทิมกระจ่าง ● นายปรเมศวร์ อินทรชุมนุม ● นายมันเกียรติ ธนวิจิตรพันธ์ ● นางศิริอร เทศะบำรุง มณีนลินธุ์ ● นายพงศ์พิเชษฐ์ จันทพรภัก ● นายโกศลวัฒน์ อินทุจันทร์ยง ● นายวัชรินทร์ ภาณุรัตน์ ● ผศ.ดร.ศรีพัชรา สิทธิกำจร **กองบรรณาธิการ บรรณาธิการ** นางศิริอร เทศะบำรุง มณีนลินธุ์ **ผู้ช่วยบรรณาธิการ** ผศ.ดร.สมหมาย จันทรเรือง ● นายนิรันดร์ วุฒิวินน์ ● นายมนต์ชัย ชนินทรลีลา ● นายวัชรินทร์ ภาณุรัตน์ ● นายอำนาจ เนตยสุภา ● นางสาวมาติกา ธนเดชากุล ● นางปฐมณ เดชเดโช ● นายไตรวิจิท ตูจินดา **ฝ่ายดำเนินการ** นางพรพรรณ แดงอ่อน ● นายสิทธิฤทธิ์ ไสวณณะ ● นางสาววาสนา เกตุแห่ง **การเงิน** นางกฤติญา โพธิ์งาม **ทะเบียน จัดส่ง** นางฉวีชา โชคชัยมาดล

บทความหรือข้อคิดเห็นใดๆ ที่ปรากฏในข่าวเนติบัณฑิตยสภาเป็นผลงานของผู้เขียนโดยเฉพาะ กองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย

ธงที่มีความหมายถึงประเทศไทยและชาติไทย

๑. **ธงชาติไทย** มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๖ ส่วน ยาว ๙ ส่วน ด้านกว้างแบ่งเป็น ๕ แถบตลอดความยาวของผืนธง ตรงกลางเป็นแถบสีน้ำเงินแก่ กว้าง ๒ ส่วน ต่อจากแถบสีน้ำเงินแก่ออกไปทั้งสองข้างเป็นแถบสีขาวกว้างข้างละ ๑ ส่วน ต่อจากแถบสีขาวออกไปทั้งสองข้างเป็นแถบสีแดงกว้างข้างละ ๑ ส่วน ธงชาตินี้เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “ธงไตรรงค์”

๒. **ธงราชนาวี** มีลักษณะอย่างเดียวกับธงชาติ แต่ตรงกลางของผืนธงมีดวงกลมสีแดง ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางยาว ๔ ใน ๖ ส่วนของความกว้างของผืนธง โดยให้ขอบของดวงกลมจรดขอบแถบสีแดงของผืนธง ภายในวงกลมมีช้างเผือกทรงเครื่องยืนแท่นหันหน้าเข้าหาเสาธงหรือคันธง

วิวัฒนาการธงชาติไทย

• **ประเทศไทยใช้ธงสีแดงเป็นธงชาติมาตั้งแต่สมัยโบราณ** แต่จะมีกำเนิดและใช้มาอย่างไรไม่มีใครทราบแน่นอน สมเด็จพระบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพทรงบันทึกไว้ที่เชิงอรธแห่งหนึ่งของหนังสือพระราชพงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ ๒ ว่า “ธงสำหรับชาติไทยที่ใช้ในเรือแต่ก่อนจะใช้ธงอย่างไร ข้าพเจ้าได้ตรวจค้นในหนังสือที่ฝรั่งแต่งไม่พบ มาพบในหนังสือจดหมายเหตุทูตไทยที่ลังกาทวีป เมื่อคราวพระอุบลีออกไปให้อุปสมบทแก่ชาวสิงหล ในแผ่นดินสมเด็จพระบรมโกศว่าใช้ธงพื้นแดงสีแดงเดียว จึงเห็นว่าจะใช้ธงสีแดงเป็นธงชาติมาแต่โบราณ

• **พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช รัชกาลที่ ๑** ทรงพระราชดำริว่าเรือหลวงกับเรือราษฎรใช้ธงสีแดงเหมือนกัน จึงให้เพิ่มรูปจักรสีขาวยันเป็นเครื่องหมายแห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ลงบนธงสีแดงสำหรับปักเรือหลวง

• **พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย รัชกาลที่ ๒** โปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้เพิ่มรูปช้างสีขาวในรูปวงจักรสีขาวยันตรงกลางสำหรับเรือหลวง เนื่องจากประเทศไทยได้ช้างเผือก ๓ เชือกมาประดับพระบารมี

• **พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔** ทรงพระราชดำริว่าธงสีแดงที่ราษฎรใช้เป็นธงประจำเรือสินค้า นั้นเหมือนกับธงชาติอื่น จึงโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ใช้ธงสีแดงมีรูปช้างสีขาวอยู่ตรงกลางเป็นธงสำหรับเรือสินค้าของราษฎรทั่วไป ส่วนธงเรือหลวงเปลี่ยนเป็นธงสีขาบ มีรูปช้างสีขาวอยู่ตรงกลาง ดังนั้น ธงสีแดงซึ่งมีรูปช้างเผือกสีขาวอยู่ตรงกลาง จึงเป็นธงของชาติไทยมาจนถึงรัชกาลที่ ๖ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์

• ต่อมาถึงพุทธศักราช ๒๔๕๕ ได้มีประกาศเพิ่มเติมและแก้ไขพระราชบัญญัติธง รัตนโกสินทรศก ๑๒๙ กำหนด

ให้ธงชาติมีพื้นธงสีแดง มีรูปช้างเผือกทรงเครื่องยืนแท่นหันหน้าหาเสาธงหรือคันธงสำหรับเป็นธงราชนาวี

• **พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖** ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ตราพระราชบัญญัติธงขึ้นใหม่ในพุทธศักราช ๒๔๖๐ เนื่องจากในสมัยนั้นไทยเข้าร่วมสงครามโลกครั้งที่ ๑ กับประเทศสัมพันธมิตร ซึ่งส่วนใหญ่ธงจะมีสามสี ธงชาติไทยในสมัยนั้นจึงเป็นรูปสี่เหลี่ยมรี ขนาดกว้าง ๒ ส่วน ยาว ๓ ส่วน มีแถบสีน้ำเงินแก่กว้าง ๑ ส่วน ซึ่งแบ่ง ๓ ของขนาดกว้างแห่งธงอยู่กลาง มีแถบขาวกว้าง ๑ ส่วน ซึ่งแบ่ง ๖ ของขนาดกว้างแห่งธงข้างละแถบ แล้วมีแถบสีแดงกว้างเท่าแถบขาวประกอขึ้นนอกอีกข้างละแถบและเรียกธงนี้ว่า “ธงไตรรงค์” และพระองค์ทรงได้กำหนดความหมายของสีธงชาติไว้ว่า สีแดง หมายถึง ชาติ คือประชาชน สีขาว หมายถึง ศาสนา และสีน้ำเงิน หมายถึง พระมหากษัตริย์

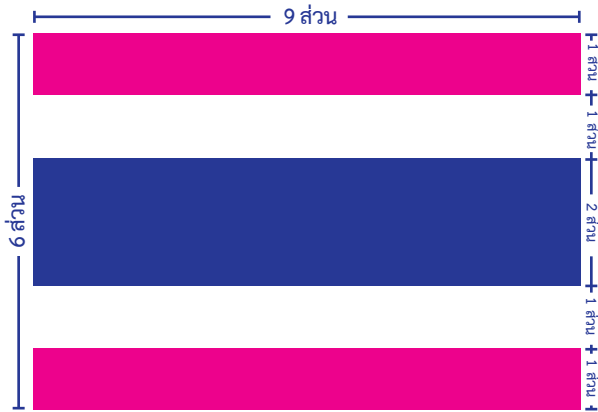
• พ.ศ. ๒๔๗๐ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชดำริว่า ธงชาติไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงมาหลายครั้งแล้ว ควรหาข้อกำหนดเรื่องธงชาติให้เป็นการถาวร จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มีพระราชบัญญัติพระราชทานไปยังองคมนตรี เพื่อให้เสนอความเห็นของคนหม่มากกว่าจะคงใช้ธงไตรรงค์ ดังที่ใช้อยู่เป็นธงชาติต่อไป หรือจะกลับไปใช้ธงช้างแทน หรือจะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงลักษณะธงชาติ ก็วิธีใช้ธงไตรรงค์อย่างไร ผลปรากฏว่าความเห็นขององคมนตรีแตกต่างกันมาก จึงมิได้กราบบังคมทูลข้อชี้ขาด ดังนั้นจึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มีพระบรมราชวินิจฉัยลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๗๐ ให้คงใช้ธงไตรรงค์เป็นธงชาติต่อไป

• หลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองในปี พ.ศ. ๒๔๗๕ รัฐบาลต่าง ๆ ยังคงรับรองให้ใช้ธงไตรรงค์เป็นธงชาติอยู่เช่นเดิม โดยมีการออกพระราชบัญญัติฉบับ พ.ศ. ๒๔๗๙ เป็นกฎหมายรับรองฐานะของธงไตรรงค์ และหลังจากเปลี่ยนชื่อประเทศจากสยามเป็นไทยในปี พ.ศ. ๒๔๘๒ รัฐบาลต่าง ๆ ยังคงรับรองให้ใช้ธงไตรรงค์เป็นธงชาติอยู่เช่นเดิมจนถึงปัจจุบัน โดยมีการออกพระราชบัญญัติฉบับ พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นกฎหมายรับรองฐานะของธงไตรรงค์

• ต่อมาในปีพุทธศักราช ๒๔๗๙ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล รัชกาลที่ ๘ ได้โปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ตราพระราชบัญญัติธงขึ้นใหม่ โดยอธิบายลักษณะธงชาติว่า ธงชาติรูปสี่เหลี่ยม มีขนาดกว้าง ๖ ส่วน ยาว ๙ ส่วน ด้านกว้าง ๒ ใน ๖ ส่วน ตรงกลางเป็นสีขาบ ต่อจากสีขาบออกไปทั้งสองข้างข้างละ ๑ ใน ๖ ส่วน เป็นสีขาว ต่อจากสีขาวออกไปทั้งสองข้างเป็นแถบสีแดง

• ปัจจุบัน ลักษณะของธงชาติไทยปรากฏตามความใน หมวด ๑ มาตรา ๕ (๑) แห่งพระราชบัญญัติธง พ.ศ. ๒๕๒๒ กำหนดไว้ว่าธงชาติ มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ากว้าง ๖ ส่วน ยาว ๙ ส่วน ด้านกว้างแบ่งเป็น ๕ แถบ ตลอดความยาวของผืน ธง ตรงกลางเป็นสีน้ำเงินแก่ กว้าง ๒ ส่วน ต่อจากแถบสีน้ำเงิน แก่ออกไปทั้งสองข้างเป็นแถบสีขาว กว้างข้างละ ๑ ส่วน ต่อจาก แถบสีขาวออกไปทั้งสองข้าง เป็นแถบสีแดง กว้างข้างละ ๑ ส่วน

สัดส่วนธงชาติตามพระราชบัญญัติธง

ความหมายของธง พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้า เจ้าอยู่หัวทรงพระราชนิพนธ์ “เครื่องหมายแห่งไตรรงค์” ไว้ดังนี้

ขอร่ำรำพรรณบรรยาย ความคิดเครื่องหมาย แห่งสีทั้ง สามงามถนัด

ขาวคือบริสุทธิ์ศรีสวัสดิ์ หมายพระไตรรัตน์ และธรรมะ คัมภีร์ไทย

แดงคือโลหิตเราไซ้ ซึ่งยอมสละได้ เพื่อรักษาชาติ ศาสนา

น้ำเงินคือสีโสภะ อันจอมประชา ฐ โปรดเป็นของ ส่วนองค์

จัดริ้วเข้าเป็นไตรรงค์ จึงเป็นสีธง ที่รักแห่งเราชาวไทย ทหารอวดร่นำไป ยงยุทธวิชัย วิชิต์ก็ชูเกียรติสยามฯ

ดังนั้นความหมายของธงชาติไทยในพระราชนิพนธ์ “เครื่องหมายแห่งไตรรงค์” ซึ่งพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้า เจ้าอยู่หัวทรงได้นิยามความหมายของธงไตรรงค์ไว้ว่า สีแดง หมายถึง เลือดอันยอมพลีให้แก่ชาติ สีขาว หมายถึง ความบริสุทธิ์แห่งพระพุทธศาสนาและธรรมะ สีน้ำเงิน หมายถึง สี ส่วนพระองค์ขององค์พระมหากษัตริย์ แม้นิยามดังกล่าวจะไม่ใช่ว่า คำอธิบายที่ทรงประกาศให้ใช้อย่างเป็นทางการ แต่ทั้งสามสิ่งนี้ คืออุดมการณ์รัฐที่พระองค์ทรงปลูกฝัง เพื่อให้คนไทยเกิดสำนึก ความเป็นชาตินิยมมาตลอดรัชสมัยของพระองค์

อนึ่ง สารสำคัญของกาหนดให้มีวันพระราชทาน ธงชาติไทย (Thai National Flag Day) มีดังนี้

๑. การประกาศใช้ธงไตรรงค์ เป็นธงชาติไทย ได้มีการ ประกาศเมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๐ ตามพระราชบัญญัติ แก้ไขพระราชบัญญัติธงพุทธศักราช ๒๕๖๐ ปัจจุบันมี ประเทศที่กำหนดให้มีวันธงชาติ (Flag Day) จำนวน ๕๔ ประเทศ จากจำนวนประเทศทั่วโลก ๒๖๑ ประเทศ ซึ่งในจำนวนนี้มี ประเทศที่กำหนดให้มีวันธงชาติ เช่น สหรัฐอเมริกา แคนาดา สหราชอาณาจักร รัสเซีย โปรตุเกส ออสเตรเลีย บราซิล อินเดีย ฟิลิปปินส์ เวียดนาม และ มีประเทศที่ไม่มีการกำหนดวันธงชาติ เช่น ฝรั่งเศส เยอรมัน สเปน จีน เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น มาเลเซีย อินโดนีเซีย สิงคโปร์ ลาว

๒. การกำหนดวันสำคัญของประเทศ ในหลักการ หากเป็นกรณีที่กำหนดให้เป็นวันหยุดราชการจะดำเนินการโดยการออกเป็นประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีกำหนดให้วันนั้น ๆ เป็นวันหยุดราชการ และหากเป็นกรณีที่กำหนดให้เป็นวันสำคัญ โดยมีได้ให้เป็นวันหยุดราชการจะดำเนินการโดยการให้ คณะรัฐมนตรีมีมติกำหนดให้วันนั้น ๆ เป็นวันสำคัญ ทั้งนี้ ไม่มีการกำหนดวันสำคัญไว้ในกฎหมายระดับพระราชบัญญัติแต่ ประการใด

๓. ประเทศไทยมีการกำหนดวันชาติ (National Day) หรือวันเฉลิมฉลองของชาติไทยเป็นวันพระราชสมภพของ พระมหากษัตริย์ (๕ ธันวาคม) ตามนัยประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๐๓ ซึ่งวันชาติ (National Day) มิใช่วันในความหมายเดียวกันกับวันพระราชทานธงชาติ ไทย (Thai National Flag Day) แต่อย่างไร

บรรณานุกรม ภาพหน้าปกและภาพประกอบ

- เว็บไซต์พิพิธภัณฑ์ธงชาติไทย <http://www.thaiflag.org> (สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๐)
- คู่มือ ธงไตรรงค์ อารังไทย แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับ ธงชาติไทย สำนักเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ สำนักงานปลัด สำนักนายกรัฐมนตรี พิมพ์ครั้งที่ ๒ พุทธศักราช ๒๕๕๔
- เว็บไซต์กรมประชาสัมพันธ์ http://thailand.prd.go.th/17๐๐/ewt/asean thai/ewt_news.php?nid=6297&filename=index (สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๐)
- เว็บไซต์มติชนออนไลน์ <https://www.matichon.co.th/news/602650> (สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๐)

ปัญหาจากข้อหาหรือกฎหมายที่น่าสนใจ

ดร.ชนกฤต วรณัชชากุล*

ผลของนิติกรรมที่ทำภายหลัง ลูกหนี้ตกเป็นบุคคลล้มละลาย

ข้อเท็จจริง

มหาวิทยาลัยได้จำหน่ายลูกไก่จากฟาร์มมหาวิทยาลัยให้นาย ธ. ในระหว่างวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๙ ถึง ๑๖ กันยายน ๒๕๕๙ จำนวน ๒๖ ครั้ง รวมเป็นเงินจำนวน ๑,๒๗๓,๗๑๗.๔๐ บาท มหาวิทยาลัยได้ติดตามทวงถามให้นาย ธ. ชำระหนี้ค่าลูกไก่เรื่อยมาแต่นาย ธ. ก็ไม่ชำระหนี้แต่อย่างใด ต่อมามหาวิทยาลัยตรวจสอบพบว่า นาย ธ. ถูกศาลพิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลายตั้งแต่วันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๗

ข้อหาหรือ

- มหาวิทยาลัยจึงขอหารือสำนักงานอัยการสูงสุด ดังนี้
๑. มหาวิทยาลัยควรดำเนินการอย่างไรเพื่อให้ได้รับชำระต้นเงินและดอกเบี้ยจากกรณีนาย ธ.
 ๒. หากมหาวิทยาลัยประสงค์จะดำเนินคดีอาญากับนาย ธ. จะมีแนวทางดำเนินการอย่างไร และขอหาใด
 ๓. หากมหาวิทยาลัยไม่ได้ดำเนินการตามกระบวนการของคดีล้มละลายเป็นผลให้ไม่ได้รับชำระหนี้ในต้นเงินและดอกเบี้ยดังกล่าว มหาวิทยาลัยจะมีแนวทางใดบ้างที่จะเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้น

คำวินิจฉัยของสำนักงานอัยการสูงสุด

๑. จากข้อหาหรือที่ ๑ และ ๓ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่านิติกรรมจำหน่ายลูกไก่ที่ฟาร์มมหาวิทยาลัย ทำกับ นาย ธ. ได้เกิดขึ้นระหว่างที่ นาย ธ. ยังอยู่ในฐานะเป็นบุคคลล้มละลาย ย่อมถือได้ว่านิติกรรมนั้นเป็นโมฆะตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๐ เนื่องจากเป็นนิติกรรมที่ขัดต่อพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ มาตรา ๒๒ และ มาตรา ๒๔ ซึ่งเป็นกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน และเป็นหนี้ที่ไม่อาจขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลายได้ตามมาตรา ๙๔

อย่างไรก็ตาม แม้หนี้ที่เกิดจากการจำหน่ายลูกไก่ดังกล่าว จะไม่สามารถขอรับชำระหนี้ได้ก็ตาม แต่มหาวิทยาลัยก็สามารถฟ้องนาย ธ. เพื่อให้คืนทรัพย์สินอันเกิดจากโมฆะกรรม ในฐานะลาภมิควรได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๗๒ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๔๑๓ และมาตรา ๔๑๔ และไม่มีกำหนดอายุความเนื่องจากการฟ้องคดีเพื่อติดตามเอาทรัพย์สินคืนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๓๖

๒. จากข้อหาหรือที่ ๒ การกระทำของนาย ธ. ที่ทำสัญญาซื้อขายลูกไก่กับฟาร์มมหาวิทยาลัย โดยปกปิดสถานะเป็นบุคคลล้มละลายของตน อาจมีมูลเป็นความผิดเกี่ยวกับการฉ้อโกงหรือความผิดตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ ได้ หากมหาวิทยาลัยประสงค์จะดำเนินคดี ก็ควรจะร้องทุกข์การกระทำของนาย ธ. ที่มหาวิทยาลัยเห็นว่าเป็นความผิดต่อพนักงานสอบสวน และหากความผิดนั้นเป็นความผิดต่อส่วนตัว ก็จะต้องร้องทุกข์ภายในอายุความร้องทุกข์

อย่างไรก็ดี ปัญหาว่าการกระทำดังกล่าวจะเป็นความผิดฐานใด และคดีขาดอายุความร้องทุกข์แล้วหรือไม่ เป็นดุลยพินิจของพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการซึ่งจะต้องพิจารณาตามลำดับขั้นตอน สำนักงานอัยการสูงสุดไม่สมควรก้าวล่วงวินิจฉัยในชั้นนี้

หมายเหตุ

๑. นิติกรรมที่ทำขึ้นในระหว่างที่ลูกหนี้ถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดตลอดจนศาลมีคำพิพากษาให้ลูกหนี้เป็นบุคคลล้มละลาย เป็นนิติกรรมที่มีวัตถุประสงค์ต่อกฎหมายเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ มาตรา ๒๒^๑ และมาตรา ๒๔^๒ มีผลเป็นโมฆะตามประมวลกฎหมาย

* สำนักงานอัยการสูงสุด เลขรับที่ ท. ๑๒๙/๒๕๖๐

** น.บ. (ธรรมศาสตร์) น.บ.ท. D.S.U. (PANTHÉON-ASSAS (PARIS II)) สาขากฎหมายแพ่ง, D.E.A. สาขากฎหมายเอกชน, DOCTORAT EN DROIT PRIVÉ (NOUVEAU RÉGIME) STRASBOURG (เกียรตินิยมดีมาก) สาขากฎหมายเอกชน, อัยการจังหวัดประจำสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายสัญญาและหรือ ๑ สำนักงานที่ปรึกษาอัยการ

^๑ พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ มาตรา ๒๒ เมื่อศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้แล้ว เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แต่ผู้เดียวมีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) จัดการและจำหน่ายทรัพย์สินของลูกหนี้ หรือกระทำการที่จำเป็นเพื่อให้กิจการของลูกหนี้ที่ค้างอยู่เสร็จสิ้นไป

(๒) เก็บรวบรวมและรับเงินหรือทรัพย์สินซึ่งจะตกได้แก่ลูกหนี้ หรือซึ่งลูกหนี้มีสิทธิจะได้รับจากผู้อื่น

(๓) ประนีประนอมยอมความ หรือฟ้องร้อง หรือต่อสู้คดีใด ๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้

^๒ พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ มาตรา ๒๔ เมื่อศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้แล้ว ห้ามมิให้ลูกหนี้กระทำการใด ๆ เกี่ยวกับทรัพย์สิน หรือกิจการของตน เว้นแต่จะได้รับการคำสั่งหรือความเห็นชอบของศาล เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้จัดการทรัพย์สิน หรือที่ประชุมเจ้าหนี้ ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

แพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๐^ก (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๓๐๔/๒๕๕๙^ค, ๑๕๑๔๗/๒๕๕๘^ด, ๔๐๘๒/๒๕๕๒^ข) ซึ่งคำพิพากษาในเรื่องล้มละลายนี้ย่อมใช้ยื่นต่อบุคคลทั่วไปรวมถึงมหาวิทยาลัยซึ่งเป็นบุคคลภายนอกได้ด้วย ตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๔๕ วรรคสอง (๑) ว่า “คำพิพากษาเกี่ยวกับฐานะหรือความสามารถของบุคคล หรือคำพิพากษาสั่งให้เลิกนิติบุคคล หรือคำสั่งเรื่องล้มละลายเหล่านี้ บุคคลภายนอกจะยกขึ้นอ้างอิงหรือจะชี้แย้งต่อบุคคลภายนอกก็ได้”

๒. ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ มาตรา ๙๔^ข ได้กำหนดว่า หนี้ที่ไม่อาจขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลาย ได้แก่

(๑) หนี้ที่มูลแห่งหนี้เกิดขึ้นในวันหรือภายหลังวันที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์

(๒) หนี้ที่เกิดขึ้นโดยฝ่าฝืนข้อห้ามตามกฎหมายหรือฝ่าฝืนต่อศีลธรรมอันดีหรือหนี้ที่จะฟ้องร้องให้บังคับคดีไม่ได้

(๓) หนี้ซึ่งเจ้าหนี้อยอมให้ลูกหนี้กระทำการขึ้นเมื่อเจ้าหนี้ได้รู้ถึงการที่ลูกหนี้มีหนี้สินล้นพ้นตัว แต่ไม่รวมถึงหนี้ที่เจ้าหนี้อยอมให้กระทำการขึ้นเพื่อให้กิจการของลูกหนี้ดำเนินต่อไปได้

เมื่อมหาวิทยาลัยได้จำหน่ายลูกไก่ให้นาย ฮ. หลังจากศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์แล้ว หนี้ค่าลูกไก่จึงเป็นหนี้ที่มูลหนี้เกิดขึ้นภายหลังวันที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ มหาวิทยาลัยจึงไม่สามารถนำหนี้ค่าลูกไก่ไปขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลายได้ เพราะต้องห้ามตามบทบัญญัติดังกล่าว (คำพิพากษาศาลฎีกาที่

^ก ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๐ การได้มีวัตถุประสงค์เป็นการต้องห้ามขัดแย้งโดยกฎหมายเป็นการพ้นวิสัยหรือเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน การนั้นเป็นโมฆะ

^ค คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๓๐๔/๒๕๕๙ จำเลยที่ ๒ จดทะเบียนได้ก่อนจำนองและจำนองที่ดินตามคำร้องแก่ผู้คัดค้าน ภายหลังจากวันที่จำเลยที่ ๒ ถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดแล้ว ซึ่งเมื่อศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยที่ ๒ เด็ดขาดแล้ว เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แต่ผู้เดียวมีอำนาจจัดการกิจการและทรัพย์สินของจำเลยที่ ๒ ห้ามมิให้จำเลยที่ ๒ กระทำการใด ๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินหรือกิจการของตน ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. ๒๔๘๓ มาตรา ๒๒ และมาตรา ๒๔ ดังนั้น การจดทะเบียนได้ก่อนจำนองและจำนองที่ดินที่จำเลยที่ ๒ กระทำขึ้นในวันดังกล่าวจึงเป็นการต้องห้ามขัดแย้งโดยกฎหมาย จึงตกเป็นโมฆะตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๐

^ด คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๕๑๔๗ /๒๕๕๘ จำเลยชายที่ดินให้แก่ผู้คัดค้านเป็นการกระทำเกี่ยวกับทรัพย์สินของตนภายหลังวันที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดอันเป็นการฝ่าฝืนต่อพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. ๒๔๘๓ มาตรา ๒๒ และมาตรา ๒๔ ซึ่งเป็นกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน สัญญาซื้อขายที่ดินพิพาทตกเป็นโมฆะตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๐ แม้ผู้คัดค้านทำสัญญาซื้อขายที่ดินพิพาทโดยไม่ทราบจำเลยที่ ๒ ถูกพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดผู้คัดค้านก็ไม่อาจยกความสุจริตขึ้นอ้างเพื่อลบล้างบทกฎหมายดังกล่าวซึ่งเป็นบทบังคับเด็ดขาดได้

กรณีสัญญาซื้อขายตกเป็นโมฆะตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. ๒๔๘๓ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๔ ประกอบประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๐ การคืนทรัพย์สินอันเกิดจากโมฆะกรรมต้องบังคับตามบทบัญญัติว่าด้วยลาภมิควรได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๗๒ วรรคสอง

^ข คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๐๘๒/๒๕๕๒ จำเลยทำสัญญากู้ยืมเงินกับโจทก์ในขณะที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยเด็ดขาดแล้ว สัญญากู้ยืมเงินดังกล่าวจึงเป็นนิติกรรมที่กระทำไปโดยฝ่าฝืนต่อพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. ๒๔๘๓ มาตรา ๒๒, ๒๔ และตกเป็นโมฆะตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๐ แม้ต่อมาศาลมีคำพิพากษาให้จำเลยชำระเงินแก่โจทก์ คำพิพากษาดังกล่าวก็ไม่มีผลผูกพันศาลในคดีล้มละลายเนื่องจากกฎหมายล้มละลายเป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน การที่ศาลจะมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดหรือพิพากษาให้บุคคลใดล้มละลายย่อมกระทบถึงความสามารถ สถานะและทรัพย์สินของบุคคลนั้น ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. ๒๔๘๓ มาตรา ๑๔ ในการพิจารณาตัดสินล้มละลายตามคำฟ้องของโจทก์ ศาลจึงต้องพิจารณาให้ได้รับความจริงตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๙ หรือมาตรา ๑๐ จึงจะมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาดได้ เมื่อโจทก์นำหนี้ตามคำพิพากษามาฟ้องโดยหนี้ดังกล่าวมีมูลหนี้มาจากสัญญากู้ยืมเงินที่ตกเป็นโมฆะจึงเป็นนิติกรรมที่ไม่มีผลตามกฎหมาย จำเลยมิได้เป็นหนี้โจทก์ตามมาตรา ๙ (๒) โจทก์ไม่มีสิทธินำมูลหนี้ดังกล่าวมาฟ้องขอให้จำเลยล้มละลายได้

^ข พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ มาตรา ๙๔ เจ้าหนี้อยอมประกันอาจขอรับชำระหนี้ได้ ถ้ามูลแห่งหนี้ได้เกิดขึ้นก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ แม้ว่าหนี้นั้นยังไม่ถึงกำหนดชำระหรือมีเงื่อนไขอื่นใดก็ตาม เว้นแต่

(๑) หนี้ที่เกิดขึ้นโดยฝ่าฝืนข้อห้ามตามกฎหมาย หรือศีลธรรมอันดี หรือหนี้ที่จะฟ้องร้องให้บังคับคดีไม่ได้

(๒) หนี้ที่เจ้าหนี้อยอมให้ลูกหนี้กระทำการขึ้นเมื่อเจ้าหนี้ได้รู้ถึงการที่ลูกหนี้มีหนี้สินล้นพ้นตัว แต่ไม่รวมถึงหนี้ที่เจ้าหนี้อยอมให้กระทำการขึ้นเพื่อให้กิจการของลูกหนี้ดำเนินต่อไปได้

๗๒๒๓/๒๕๕๕^๘, ๓๘๒/๒๕๕๐^๙, ๔๘๕๑/๒๕๕๕^{๑๐})

๓. ปัญหาที่จะต้องพิจารณาประการต่อมาคือ มหาวิทยาลัยจะสามารถเรียกคืนลูกไก่จากนาย ธ. หรือถ้าคืนไม่ได้สามารถเรียกร้องให้ นาย ธ. ใช้ราคาได้หรือไม่นั้น เห็นว่าตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๗๒ วรรคสอง^{๑๑} เรื่องการคืนทรัพย์สินอันเกิดจากโมฆะกรรมต้องบังคับตามบทบัญญัติว่าด้วยลาภมิควรได้ ซึ่งคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๕๑๔๗/๒๕๕๘^{๑๒} ได้วินิจฉัยว่า กรณีสัญญาซื้อขายตกเป็น

โมฆะตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๔ ประกอบประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๐ การคืนทรัพย์สินอันเกิดจากโมฆะกรรมต้องบังคับตามบทบัญญัติว่าด้วยลาภมิควรได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๗๒ วรรคสอง และเมื่อพิจารณาประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๗๒ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๔๑๓^{๑๓} และมาตรา ๔๑๔^{๑๔} มหาวิทยาลัยย่อมฟ้องบังคับให้นาย ธ. คืนลูกไก่หรือใช้ราคาเต็มจำนวนได้ เพราะ

^๘ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๒๒๓/๒๕๕๕ มูลหนี้ที่จะนำมาขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลายได้จะต้องเป็นหนี้เงินที่มูลแห่งหนี้ได้เกิดขึ้นก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ แม้ว่าหนี้นั้นยังไม่ถึงกำหนดชำระหรือมีเงื่อนไขก็ตาม ทั้งเจ้าหนี้ต้องยื่นคำขอรับชำระหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายในกำหนดเวลา ๒ เดือน นับแต่วันโฆษณาคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. ๒๔๘๓ มาตรา ๙๑ ประกอบมาตรา ๙๔ สำหรับมูลหนี้ในคดีนี้คือมูลหนี้ตามสัญญาประกันที่ลูกหนี้ที่ ๒ ได้ทำสัญญาประกันต่อศาลในการขอลดปล่อยตัวชั่วคราวจำเลยในคดีอาญาของศาลแขวงธนบุรี ในวงเงินประกัน ๓๓๐,๐๐๐ บาท โดยมีที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์เป็นหลักประกัน ต่อมาปรากฏว่าเมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๔ ลูกหนี้ที่ ๒ ไม่ส่งตัวจำเลยมาศาลเพื่อฟังคำพิพากษาศาลฎีกาตามกำหนดนัดซึ่งถือว่าลูกหนี้ที่ ๒ ผิดสัญญาประกันต่อศาล ศาลแขวงธนบุรีมีคำสั่งปรับเงินลูกหนี้ที่ ๒ เต็มตามสัญญาประกัน มูลแห่งหนี้เงินจึงเกิดขึ้นในวันดังกล่าวภายหลังจากวันที่ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้ที่ ๒ เด็ดขาดแล้วเมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๖ และมีใช้กรณีที่ว่าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แพ้คดีในคดีที่เชื่อว่าคดีแพ่งอันเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้ซึ่งค้างพิจารณาอยู่ในศาล ในขณะที่มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ ที่เจ้าหนี้มีสิทธิขอรับชำระหนี้ นับจากวันคดีถึงที่สุดตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. ๒๔๘๓ มาตรา ๒๕ ประกอบมาตรา ๙๓ ดังนี้ เมื่อเจ้าหนี้นำมูลหนี้ค่าปรับนายประกันในคดีอาญาของศาลแขวงธนบุรีมายื่นคำขอรับชำระหนี้เมื่อพ้นกำหนดเวลา ๒ เดือน นับแต่วันโฆษณาคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด ทั้งหนี้เงินดังกล่าวเกิดขึ้นหลังวันที่ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้ที่ ๒ เด็ดขาด ย่อมต้องห้ามมิให้ขอรับชำระหนี้ตามมาตรา ๙๑ ประกอบมาตรา ๙๔

^๙ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๘๒/๒๕๕๐ เจ้าหนี้ทราบว่าการที่ลูกหนี้อยู่ในฐานะมีหนี้สินล้นพ้นตัวถูกฟ้องให้ล้มละลาย เมื่อลูกหนี้อื่นคำร้องขอให้ฟื้นฟูกิจการและศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการปรากฏว่าที่ประชุมเจ้าหนี้ไม่มีมติยอมรับแผนฟื้นฟูกิจการ ต่อมาศาลมีคำสั่งให้ยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้แสดงให้เห็นว่าการของลูกหนี้ไม่อาจดำเนินต่อไปได้ การที่เจ้าหนี้ให้ลูกหนี้อยู่ยืมเงินไปยืมไม่ใช้หนี้ที่เจ้าหนี้อยอมให้กระทำให้ขึ้นเพื่อให้กิจการของลูกหนี้ดำเนินต่อไปได้ซึ่งเป็นข้อยกเว้นที่เจ้าหนี้อาจนำไปขอรับชำระหนี้ได้ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. ๒๔๘๓ มาตรา ๙๔ (๒) ตอนท้าย แต่เป็นหนี้ที่เจ้าหนี้อยอมให้ลูกหนี้กระทำให้ขึ้นเมื่อเจ้าหนี้ได้รู้ถึงการที่ลูกหนี้นั้นมีหนี้สินล้นพ้นตัว ซึ่งต้องห้ามมิให้ขอรับชำระหนี้ตามมาตรา ๙๔ (๒) ตอนต้น

^{๑๐} คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๘๕๑/๒๕๕๕ ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. ๒๔๘๓ มาตรา ๒๔ และ ๒๕ การที่บุคคลล้มละลายจำนองที่ดินของตนแก่ผู้รับจำนองเพื่อเป็นประกันหนี้ของผู้รับจำนองที่ศาลได้พิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลายแล้ว เป็นการกระทำเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้อันมีผลผูกพันในที่ดินที่จะต้องถูกบังคับคดีในที่สุดหากไม่ชำระหนี้ และฝ่าฝืนต่อกฎหมาย เพราะไม่ได้กระทำให้ตามคำสั่งหรือความเห็นชอบของศาลหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ นิติกรรมจำนองจึงตกเป็นโมฆะ มิใช่กรณีที่ว่าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะต้องเชื่อว่าคดีแพ่งอันเกี่ยวกับการจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ซึ่งค้างพิจารณาอยู่ในศาลตามบทบัญญัติดังกล่าวด้วย แม้หากการกระทำของลูกหนี้จะเป็นการละเมิดต่อโจทก์และมีหนี้ที่จะต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายแก่โจทก์ แต่หนี้ดังกล่าวก็เกิดขึ้นภายหลังจากที่ศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดแล้ว โจทก์ไม่มีอำนาจนำมาขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลายตามพระราชบัญญัติล้มละลายฯ มาตรา ๒๗, ๙๑ และ ๙๔

^{๑๑} ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๗๒ โมฆะกรรมนั้นไม่อาจให้สัตยาบันแก่กันได้ และผู้มีส่วนได้เสียคนหนึ่งคนใดจะยกความเสียหายแห่งโมฆะกรรมขึ้นกล่าวอ้างก็ได้

ถ้าจะต้องคืนทรัพย์สินอันเกิดจากโมฆะกรรม ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยลาภมิควรได้แห่งประมวลกฎหมายนี้มาใช้บังคับ

^{๑๒} อ้างแล้วในเชิงอรรถ ๕

^{๑๓} ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๑๓ เมื่อทรัพย์สินอันจะต้องคืนนั้นเป็นอย่างอื่นนอกจากจำนวนเงิน และบุคคลได้รับไว้โดยสุจริต ท่านว่าบุคคลเช่นนั้นจำต้องคืนทรัพย์สินเพียงตามสภาพที่เป็นอยู่ และมีต้องรับผิดชอบในการที่ทรัพย์สินนั้นสูญหายหรือบุบสลาย แต่ถ้าได้เอะไรมาเป็นค่าสินไหมทดแทนเพื่อการสูญหายหรือบุบสลายเช่นนั้นก็ต้องให้ไปด้วย

ถ้าบุคคลได้รับทรัพย์สินไว้โดยสุจริต ท่านว่าจะต้องรับผิดชอบในการสูญหายหรือบุบสลายนั้นเต็มภูมิ แม้กระทำการสูญหายหรือบุบสลายจะเกิดเพราะเหตุสุดวิสัย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าถึงอย่างไรทรัพย์สินนั้นก็คงต้องสูญหายหรือบุบสลายอยู่นั่นเอง

^{๑๔} ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๑๔ ถ้าการคืนทรัพย์สินตกเป็นพันวิสัยเพราะสภาพแห่งทรัพย์สินที่ได้รับไว้นั้นเองก็ดี หรือเพราะเหตุอย่างอื่นก็ดี และบุคคลได้รับทรัพย์สินไว้โดยสุจริต ท่านว่าบุคคลเช่นนั้นจำต้องคืนลาภมิควรได้เพียงส่วนที่ยังมีอยู่ในขณะเมื่อเรียกคืน

ถ้าบุคคลได้รับทรัพย์สินนั้นไว้โดยสุจริต ท่านว่าต้องใช้ราคาทรัพย์สินนั้นเต็มจำนวน

การที่นาย ๘. รับลูกไปเป็นการรับทรัพย์สินนั้นไว้โดยทุจริต เนื่องจากปกปิดฐานะความเป็นบุคคลล้มละลายของตน

๔. ในเรื่องอายุความเรียกคืนทรัพย์สินอันเกิดจาก **โมฆะกรรม** ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๗๒ วรรคสอง นั้น เดิมเคยมีคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๐๖๖๙/๒๕๕๖^{๑๕} วินิจฉัยว่า จำเลยไม่ได้ยกอายุความเรื่องลาภมิควรได้ขึ้นต่อสู้ไว้ในคำให้การ จึงเป็นข้อที่ไม่ได้ยกขึ้นว่ากล่าวกันมาแล้วโดยชอบในศาลล่างทั้งสอง ทั้งมิใช่ข้อกฎหมายอันเกี่ยวกับ

ความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัยซึ่งเป็นการกล่าวในทำนองว่า ให้นำอายุความลาภมิควรได้^{๑๖} ซึ่งมีอายุความฟ้องคดีภายในหนึ่งปีนับแต่เวลาที่ผู้เสียหายรู้ว่าตนมีสิทธิเรียกคืนหรือภายในสิบปีนับแต่เวลาที่สิทธินั้นได้มีขึ้นมาใช้กับการคืนทรัพย์สินตามมาตรา ๑๗๒ วรรคสองด้วย อย่างไรก็ตาม ต่อมาคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๕๙๑๙/๒๕๕๕^{๑๗} และ ๕๐๕๗/๒๕๕๘^{๑๘} วินิจฉัยว่าการคืนทรัพย์สินอันเกิดจากโมฆะกรรมตามมาตรา ๑๗๒ วรรคสองนี้ เป็นการใช้สิทธิติดตาม

^{๑๕} คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๐๖๖๙/๒๕๕๖ ที่ดินพิพาทอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินและอยู่ในระหว่างจำเลยยื่นคำขอเข้าทำประโยชน์จึงต้องห้ามมิให้บุคคลที่ได้รับสิทธิโดยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมทำการแบ่งแยกหรือโอนสิทธิในที่ดินนั้นไปยังผู้อื่นตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๓๙ การที่โจทก์และจำเลยทำสัญญาจะซื้อจะขายที่ดินพิพาทเป็นการต้องห้ามชัดแจ้งโดยกฎหมาย จึงเป็นโมฆะตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๐ สัญญาจะซื้อจะขายที่ดินพิพาทที่เป็นโมฆะ ย่อมไม่ก่อให้เกิดสิทธิเรียกร้องใด ๆ ขึ้น โจทก์จึงไม่มีสิทธิเรียกเบี้ยปรับจากจำเลยเพราะมิใช่เป็นผลจากการผิดสัญญา แต่ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๗๒ วรรคสอง บัญญัติว่า ถ้าจะต้องคืนทรัพย์สินอันเกิดจากโมฆะกรรม ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยลาภมิควรได้แห่งประมวลกฎหมายนี้มาใช้บังคับ ซึ่งตามมาตรา ๔๑๒ บัญญัติว่า ถ้าทรัพย์สินซึ่งได้รับไว้เป็นลาภมิควรได้นั้น เป็นเงินจำนวนหนึ่ง ท่านว่าต้องคืนเต็มจำนวนนั้น การที่ศาลล่างทั้งสองพิพากษาเรื่องลาภมิควรได้ จึงมิใช่เป็นการพิพากษานอกคำฟ้องนอกประเด็น โจทก์ไม่ทราบมาก่อนว่าที่ดินพิพาทอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดิน จึงมิใช่โจทก์กระทำการตามอำเภอใจเสมือนหนึ่งว่าเพื่อชำระหนี้โดยรู้อยู่ว่าตนไม่มีความผูกพันที่จะต้องชำระตามมาตรา ๔๐๗ จำเลยต้องคืนเงินซึ่งได้รับไว้แก่โจทก์ตามมาตรา ๔๐๖ หลังจากจำเลยทั้งสองไม่สามารถโอนที่ดินพิพาทให้แก่โจทก์ตามสัญญาจะซื้อจะขาย โจทก์ได้แจ้งให้จำเลยที่ ๒ ชำระค่าที่ดิน ๒,๘๗๒,๗๑๘ บาท คืนแก่โจทก์ หากจำเลยที่ ๒ ไม่สามารถชำระได้ ให้จำเลยที่ ๒ แจ้งให้ ย. ซึ่งเป็นผู้ครอบครองที่ดินร่วมกับจำเลยที่ ๒ ชำระหนี้แก่โจทก์ ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท ต่อมา ย. ได้ทำสัญญายืมเงินโจทก์ ๒,๖๐๐,๐๐๐ บาท อันเป็นหนี้จำนวนเดียวกันกับที่โจทก์ได้หักหนี้ ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท และจำเลยที่ ๒ ยอมให้โจทก์หักหนี้ดังกล่าวได้ ดังนั้นเงิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท จึงเป็นการแปลงหนี้ใหม่ด้วยเปลี่ยนตัวลูกหนี้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๕๐ โจทก์คงมีสิทธิเรียกร้องให้จำเลยทั้งสองคืนเงิน ๘๗๒,๗๑๘ บาท เท่านั้น จำเลยไม่ได้ยกอายุความเรื่องลาภมิควรได้ขึ้นต่อสู้ไว้ในคำให้การ จึงเป็นข้อที่ไม่ได้ยกขึ้นว่ากล่าวกันมาแล้วโดยชอบในศาลล่างทั้งสอง ทั้งมิใช่ข้อกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

^{๑๖} ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๑๙ ในเรื่องลาภมิควรได้นั้น ท่านห้ามมิให้ฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดปีหนึ่งนับแต่เวลาที่ฝ่ายผู้เสียหายรู้ว่าตนมีสิทธิเรียกคืนหรือเมื่อพ้นสิบปีนับแต่เวลาที่สิทธินั้นได้มีขึ้น

^{๑๗} คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๕๙๑๙/๒๕๕๕ การออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓ ก.) เลขที่ ๔๔๑๐ เป็นการออกเฉพาะราย โดยมีการนำหลักฐาน ส.ค.๑ ของที่ดินแปลงอื่นมาเป็นหลักฐาน เป็นการออก น.ส.๓ ก. โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ต้องเพิกถอนตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งตามคำฟ้องโจทก์บรรยายชัดเจนว่า จำเลยนำ น.ส.๓ ก. ที่ออกโดยมิชอบด้วยกฎหมายมาหลอกลวงขายให้โจทก์และได้รับเงิน ๖๖๐,๐๐๐ บาท จำเลยไม่ใช่เจ้าของผู้ครอบครองที่ดินแปลงนั้น โจทก์ซื้อที่ดินมาไม่ได้สิทธิครอบครองการที่โจทก์เข้าทำสัญญาซื้อขายกับจำเลยจึงเป็นการทำสัญญาโดยสำคัญผิดในสิ่งที่เป็นสาระสำคัญแห่งนิติกรรม สัญญาซื้อขายเป็นโมฆะตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๖ จึงต้องคืนทรัพย์สินลาภมิควรได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๗๒ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๔๑๒ ดังนั้น โจทก์ย่อมฟ้องบังคับให้จำเลยคืนเงินค่าที่ดินได้ และการฟ้องคดีของโจทก์เป็นการติดตามเอาเงินคืนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๓๖ ไม่มีกำหนดอายุความ คดีโจทก์จึงไม่ขาดอายุความ และเมื่อโจทก์ไม่นำสืบว่ามีกรทวงถามจำเลยให้ชำระเงินคืนเมื่อไร จำเลยต้องคืนเงินจำนวนดังกล่าวพร้อมดอกเบี้ยนับแต่วันฟ้อง

^{๑๘} คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๐๕๗/๒๕๕๘ พุดติการณของจำเลยรู้อยู่แล้วว่าตนเองไม่มีสิทธิในที่ดินแปลงพิพาทที่จะขออนุญาตออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓ ก.) เฉพาะราย เพราะจำเลยเป็นนายหน้ากว้านซื้อที่ดินหลายแปลงจากผู้อื่นรวมทั้งที่ดินแปลงพิพาท จำเลยไม่ได้เป็นผู้ที่ได้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินแปลงพิพาทอยู่ก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ ใช้บังคับ โดยไม่มีหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ที่ดินและไม่เคยแจ้งการครอบครองที่ดินพิพาทไว้ต่อนายอำเภอท้องที่ แต่ร่วมกับเจ้าพนักงานที่ดินที่รู้เห็นกับการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายของจำเลยใช้ ส.ค. ๑ ของที่ดินแปลงอื่นมาดำเนินการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์

เอาทรัพย์สินคืนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๓๖^{๑๙} จึงไม่มีอายุความ

๕. ปัญหาว่าการกระทำของนาย จ. จะเป็นความผิดอาญาหรือความผิดตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ หรือไม่อย่างไร เห็นว่า ในระหว่างล้มละลายหากลูกหนี้

ไปทำนิติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือไปก่อหนี้ อาจมีความผิดตามพระราชบัญญัติล้มละลาย ๗ มาตรา ๑๖๕^{๒๐} มาตรา ๑๖๖^{๒๑} และอาจเป็นการกระทำความผิดฉ้อโกงตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๔๑^{๒๒} เพราะเป็นการปกปิดฐานะของตนเองที่ตกเป็นบุคคลล้มละลายและไม่อาจทำนิติกรรมใด ๆ ได้

(น.ส.๓ ก.) ที่ดินแปลงพิพาทซึ่งเป็นการไม่ชอบ ทั้งนี้เพื่อจะหลอกลวงให้โจทก์หลงเชื่อว่าเป็นที่ดินแปลงพิพาทมีเอกสารสิทธิเป็นหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓ ก.) มิฉะนั้นโจทก์จะไม่ตกลงซื้อที่ดินแปลงพิพาท การที่โจทก์เข้าทำสัญญาซื้อขายกับจำเลยจึงเป็นการทำสัญญาโดยสำคัญผิดในสิ่งที่เป็นสาระสำคัญแห่งนิติกรรม สัญญาซื้อขายเป็นโมฆะตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๖ จึงต้องคืนทรัพย์สินฐานลามิครวัดได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๗๒ วรรคสอง ซึ่งตามบทบัญญัติดังกล่าว มาตรา ๔๑๒ ว่าด้วยลามิครวัดได้กำหนดให้ต้องคืนเต็มจำนวน ดังนั้น โจทก์มีอำนาจฟ้องบังคับให้จำเลยคืนเงินค่าที่ดินเต็มจำนวน และเป็นการใช้สิทธิติดตามเอาเงินค่าที่ดินคืนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๓๖ ไม่มีอายุความ เมื่อโจทก์ไม่ได้นำสืบว่ามีกรทวงถามจำเลยให้ชำระเงินค่าที่ดินคืนเมื่อไร จำเลยจึงต้องคืนเงินค่าที่ดินพร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไป

^{๑๙} ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๓๖ ภายในบังคับแห่งกฎหมาย เจ้าของทรัพย์สินมีสิทธิใช้สอยและจำหน่ายทรัพย์สินของตนและได้ซึ่งดอกผลแห่งทรัพย์สินนั้น กับทั้งมีสิทธิติดตามและเอาคืนซึ่งทรัพย์สินของตนจากบุคคลผู้ไม่มีสิทธิจะยึดถือไว้ และมีสิทธิขัดขวางมิให้ผู้อื่นสอดเข้าเกี่ยวข้องกับทรัพย์สินนั้นโดยมิชอบด้วยกฎหมาย

^{๒๐} พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ มาตรา ๑๖๕ ในระหว่างเวลาตั้งแต่ศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์จนถึงเวลาที่พ้นจากล้มละลาย ลูกหนี้คนใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองแสนบาทหรือจำคุกไม่เกินสองปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

- (๑) รับสินเชื่อจากผู้อื่นมีจำนวนตั้งแต่สองพันบาทขึ้นไปโดยมิได้แจ้งให้ผู้นั้นทราบว่าคุณถูกพิทักษ์ทรัพย์หรือล้มละลาย
- (๒) ประกอบการค้าหรือธุรกิจโดยใช้นามตัวหรือนามสมญาผิดจากที่ตนถูกพิทักษ์ทรัพย์หรือล้มละลาย และในกรณีนั้นได้รับสินเชื่อจากบุคคลอื่นโดยมิได้แจ้งให้ผู้นั้นทราบว่าคุณถูกพิทักษ์ทรัพย์หรือล้มละลาย
- (๓) ประกอบการค้าหรือธุรกิจโดยใช้นามหรือนามสมญาของผู้อื่นบังหน้า
- (๔) ประกอบการค้าหรือธุรกิจโดยใช้นามตัวหรือนามสมญาผิดไปจากที่ตนถูกพิทักษ์ทรัพย์หรือล้มละลาย โดยมีได้โฆษณารายการดังต่อไปนี้ในหนังสือพิมพ์รายวันอย่างน้อยสองฉบับ
 - ก. นามตัวและนามสมญาที่ถูกพิทักษ์ทรัพย์หรือล้มละลาย
 - ข. ตำบลที่ตนประกอบการค้าหรือธุรกิจในขณะที่ถูกพิทักษ์ทรัพย์
 - ค. นามตัวและนามสมญาซึ่งประสงค์จะใช้ต่อไปในการค้าหรือธุรกิจ
 - ง. ลักษณะของการค้าหรือธุรกิจที่จะประกอบต่อไป
 - จ. ตำบลที่จะประกอบการค้าหรือธุรกิจ

^{๒๑} พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ มาตรา ๑๖๖ ลูกหนี้คนใดมีหนี้สินเนื่องในการค้าหรือธุรกิจอยู่ในขณะที่ถูกพิทักษ์ทรัพย์กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

- (๑) เมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สอบถามหรือศาลทำการไต่สวน ลูกหนี้ไม่สามารถให้เหตุผลอันสมควรถึงการที่ได้เสียทรัพย์สินไปเป็นจำนวนมากในระหว่างเวลาหนึ่งปีก่อนมีการขอให้ล้มละลาย หรือภายหลังนั้นแต่ก่อนมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์
- (๒) กระทำหนี้สินอันพึงขอรับชำระได้ในคดีล้มละลายโดยไม่มีเหตุอันน่าเชื่อว่าจะสามารถชำระหนี้สินนั้นได้

^{๒๒} ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๔๑ ผู้ใดโดยทุจริต หลอกลวงผู้อื่นด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้ง และโดยการหลอกลวงดังว่านั้นได้ไปซึ่งทรัพย์สินจากผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สาม หรือทำให้ผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สาม ทำ ถอน หรือทำลายเอกสารสิทธิ ผู้นั้นกระทำความผิดฐานฉ้อโกง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

คำพิพากษาฎีกาที่น่าสนใจ

ผศ.ดร.สมหมาย จันทรเรือง*

“ข้อพิจารณาเครื่องหมายการค้า”

เครื่องหมายการค้า หมายถึง เครื่องหมายที่ใช้หรือจะใช้เป็นที่หมายหรือเกี่ยวข้องกับสินค้า เพื่อแสดงว่าสินค้าที่ใช้เครื่องหมายการค้านั้นมีความแตกต่างกับของบุคคลอื่น โดยเครื่องหมายการค้ามีหลายลักษณะ เช่น ชื่อบุคคลคำหรือข้อความ ตัวหนังสือ ตัวเลข ภาพต่าง ๆ เป็นต้น

เมื่อเครื่องหมายการค้ามีลักษณะหลากหลายทำให้เกิดข้อพิพาทได้หลายประเด็น ดังนั้นจึงต้องหาข้อพิจารณาเพื่อชี้ขาดข้อพิพาทเหล่านี้ โดยพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. ๒๕๓๔ บัญญัติข้อพิจารณาไว้คือ

มาตรา ๖ เครื่องหมายการค้าอันพึงรับจดทะเบียนต้องประกอบด้วยลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) เป็นเครื่องหมายการค้าที่มีลักษณะบ่งเฉพาะ

(๒) เป็นเครื่องหมายการค้าที่ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามพระราชบัญญัตินี้ และ

(๓) ไม่เป็นเครื่องหมายการค้าที่เหมือนหรือคล้ายกับเครื่องหมายการค้าที่บุคคลอื่นได้จดทะเบียนไว้แล้ว

มาตรา ๗ เครื่องหมายการค้าที่มีลักษณะบ่งเฉพาะ ได้แก่ เครื่องหมายการค้าอันมีลักษณะที่ทำให้ประชาชนหรือผู้ใช้สินค้านั้นทราบและเข้าใจได้ว่า สินค้าที่ใช้เครื่องหมายการค้านั้นแตกต่างไปจากสินค้าอื่น

เครื่องหมายการค้าที่มีหรือประกอบด้วยลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดอันเป็นสาระสำคัญดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าไม่มีลักษณะบ่งเฉพาะ

(๔) ตัวหนังสือหรือตัวเลขที่ประดิษฐ์ขึ้น

มาตรา ๑๓ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๗ ห้ามนายทะเบียนรับจดทะเบียนในกรณี que เห็นว่าเครื่องหมายการค้าที่ขอจดทะเบียนนั้น

(๑) เป็นเครื่องหมายการค้าที่เหมือนกับเครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่นที่ได้จดทะเบียนไว้แล้ว ไม่ว่าจะใช้กับสินค้าจำพวกเดียวกันหรือต่างจำพวกกันที่จดทะเบียนเห็นว่ามีลักษณะอย่างเดียวกัน หรือ

(๒) เป็นเครื่องหมายการค้าที่คล้ายกับเครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่นที่ได้จดทะเบียนไว้แล้วจนอาจทำให้สาธารณชนสับสนหรือหลงผิดในความเป็นเจ้าของของสินค้าหรือแหล่งกำเนิดของสินค้า ไม่ว่าจะใช้กับสินค้าจำพวกเดียวกันหรือต่างจำพวกกันที่นายทะเบียนเห็นว่ามีลักษณะอย่าง

เดียวกัน

ประเด็นสำคัญที่เป็นข้อพิจารณา ได้แก่ ลักษณะบ่งเฉพาะ และไม่เป็นเครื่องหมายการค้าที่เหมือนหรือคล้ายกับเครื่องหมายการค้าที่บุคคลอื่นได้จดทะเบียนไว้แล้ว โดยมีคำพิพากษาฎีกาที่น่าสนใจให้แนวทางการพิจารณาไว้คือ **คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๑๓๐/๒๕๕๙** ซึ่งมีสาระดังนี้

โจทก์ฟ้องว่า โจทก์เป็นนิติบุคคลตามกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกาประกอบกิจการผลิตและจำหน่ายสินค้าด้านความปลอดภัยสำหรับรถยนต์ อาทิ ระบบเบรก ชิ้นส่วนเบรก และผ้าเบรกให้แก่ผู้ผลิตรถยนต์ทั่วโลก โจทก์เป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้าต่าง ๆ รวมทั้งเครื่องหมายการค้า ซึ่งได้จดทะเบียนไว้ในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก เมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๓ โจทก์ยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า ตามคำขอเลขที่ ๗๖๕๘๘๒ สำหรับสินค้าจำพวก ๑๒ รายการสินค้าระบบเบรกและชิ้นส่วนรวมถึงผ้าเบรก แต่นายทะเบียนเครื่องหมายการค้ามีคำสั่งปฏิเสธไม่รับจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าดังกล่าว โดยเห็นว่าเครื่องหมายการค้าตามคำขอจดทะเบียนของโจทก์สื่อความหมายได้ว่าเทคนิคหรือเทคโนโลยีที่ดีเมื่อนำมาใช้กับสินค้าที่ยื่นขอจดทะเบียนถือเป็นการบรรยายสินค้าจึงไม่มีลักษณะบ่งเฉพาะตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. ๒๕๓๔ และเหมือนหรือคล้ายกับเครื่องหมายการค้าคำว่า “DETECH” ของบุคคลอื่นที่ได้จดทะเบียนไว้แล้วตามคำขอเลขที่ ๔๘๙๖๒๔ จึงต้องห้ามมิให้นายทะเบียนเครื่องหมายการค้ารับจดทะเบียนตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว โจทก์อุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียนเครื่องหมายการค้าต่อคณะกรรมการเครื่องหมายการค้า คณะกรรมการเครื่องหมายการค้ามีคำวินิจฉัยยืนตามคำสั่งปฏิเสธของนายทะเบียนเครื่องหมายการค้า โจทก์เห็นว่าคำสั่งของนายทะเบียนเครื่องหมายการค้า และคำวินิจฉัยของคณะกรรมการเครื่องหมายการค้าไม่ถูกต้องและไม่ชอบด้วยกฎหมาย

จำเลยให้การว่า คำสั่งของนายทะเบียนเครื่องหมายการค้าและคำวินิจฉัยของคณะกรรมการเครื่องหมายการค้าตามคำฟ้องชอบด้วยกฎหมายแล้ว ขอให้ยกฟ้อง

ศาลทรัพย์สินทางปัญญา และการค้าระหว่างประเทศกลางพิพากษายกฟ้อง คำอุทธรณ์นิยมให้เป็นพับ

* ผู้ช่วยอธิการบดี และคณบดีคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม

โจทก์อุทธรณ์ต่อศาลฎีกา

ศาลฎีกาแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศวินิจฉัยข้อเท็จจริงที่โจทก์และจำเลยไม่ได้แย้งกันในชั้นอุทธรณ์รับฟังได้ว่า โจทก์เป็นนิติบุคคลตามกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๓ โจทก์ยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า เพื่อใช้กับสินค้าจำพวก ๑๒ รายการสินค้า ระบบเบรกและชิ้นส่วน รวมถึงผ้าเบรกตามคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าเลขที่ ๗๖๕๕๘๒ ต่อมา นายทะเบียนเครื่องหมายการค้ามีหนังสือแจ้งให้โจทก์ส่งหลักฐานพิสูจน์ลักษณะบ่งเฉพาะ เพราะอักษรโรมันคำว่า “DTEC” ที่โจทก์ขอจดทะเบียนสื่อความหมายได้ว่าเทคนิคหรือเทคโนโลยีที่ดี เมื่อนำมาใช้กับสินค้าที่ยื่นขอจดทะเบียนถือเป็นการบรรยายสินค้าจึงไม่มีลักษณะบ่งเฉพาะตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. ๒๕๓๔ นอกจากนี้ นายทะเบียนเครื่องหมายการค้ายังได้มีคำสั่งว่าเครื่องหมายการค้าตามคำขอเลขที่ ๗๖๕๕๘๒ ของโจทก์เหมือนหรือคล้ายกับเครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่นที่ได้จดทะเบียนไว้แล้วตามคำขอเลขที่ ๔๘๙๖๒๔ ทะเบียนเลขที่ ค ๑๗๓๓๐๔ โจทก์อุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียนเครื่องหมายการค้า ต่อคณะกรรมการเครื่องหมายการค้า คณะกรรมการเครื่องหมายการค้ามีคำวินิจฉัยยื่นตามคำสั่งปฏิเสธของนายทะเบียนเครื่องหมายการค้า โดยวินิจฉัยว่าเครื่องหมายการค้าตามคำขอเลขที่ ๗๖๕๕๘๒ ของโจทก์คล้ายกับเครื่องหมายการค้าคำว่า “DETECH” ของบุคคลอื่นที่ได้จดทะเบียนไว้แล้วตามทะเบียนเลขที่ ค ๑๗๓๓๐๔ เนื่องจากมีเสียงเรียกขานคล้ายกัน เมื่อใช้กับสินค้าจำพวกเดียวกันและรายการสินค้ามีลักษณะอย่างเดียวกันจึงคล้ายกันจนอาจทำให้สาธารณชนสับสนหรือหลงผิดในความเป็นเจ้าของของสินค้าหรือแหล่งกำเนิดของสินค้า ต้องห้ามมิให้รับจดทะเบียนตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. ๒๕๓๔

ประเด็นปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของโจทก์ข้อแรกว่าเครื่องหมายการค้า ตามคำขอจดทะเบียนเลขที่ ๗๖๕๕๘๒ ของโจทก์เหมือนหรือคล้ายกับเครื่องหมายการค้า คำว่า “DETECH” ของบุคคลอื่นที่ได้จดทะเบียนไว้แล้วตามคำขอเลขที่ ๔๘๙๖๒๔ ทะเบียนเลขที่ ค ๑๗๓๓๐๔ จนอาจทำให้สาธารณชนสับสนหรือหลงผิดในความเป็นเจ้าของของสินค้าหรือแหล่งกำเนิดของสินค้าหรือไม่ เห็นว่าในการพิจารณาเปรียบเทียบว่าเครื่องหมายการค้าเหมือนหรือคล้ายกันจนอาจทำให้สาธารณชนสับสนหรือหลงผิดในความเป็นเจ้าของของสินค้าหรือแหล่งกำเนิดของสินค้าหรือไม่ นั้น ไม่ใช่พิจารณาเปรียบเทียบเฉพาะรูปหรือคำหรือข้อความที่ปรากฏให้เห็นด้วยสายตาเท่านั้น แต่ต้องพิจารณาองค์ประกอบรวมทุกส่วนของเครื่องหมายการค้าทั้งสองนั้น ทั้งสำเนียงเสียงเรียกขาน รายการสินค้าที่ขอจดทะเบียนไว้เพื่อใช้กับเครื่องหมายการค้าทั้งสองว่าเป็นสินค้าจำพวกเดียวกันหรือเป็นสินค้าต่างจำพวกกันแต่มี

ลักษณะอย่างเดียวกันรวมทั้งพิจารณาว่าสาธารณชนกลุ่มผู้ใช้สินค้าภายใต้เครื่องหมายการค้าทั้งสองว่าเป็นกลุ่มเดียวกันและมีความรู้เพียงพอที่จะแยกแยะความแตกต่างของสินค้าภายในเครื่องหมายการค้าทั้งสองได้ดีหรือไม่เพียงใด ดังนั้น การที่นายทะเบียนเครื่องหมายการค้าและคณะกรรมการเครื่องหมายการค้าวินิจฉัยว่าคำว่า “TEC” เป็นคำที่เสียงเสียมาจากคำว่า “TECH” ซึ่งเป็นคำย่อมาจากคำว่า “TECHNOLOGY” ซึ่งหมายถึง วิชาเทคนิควิชาช่าง จึงเป็นการเลือกแปลความหมายโดยไม่มีพยานหลักฐานใดสนับสนุนให้แปลความเช่นนั้นได้ พยานหลักฐานตามที่โจทก์นำสืบมามีน้ำหนักและเหตุผลดีกว่าพยานหลักฐานของจำเลย ดังนั้นเครื่องหมายการค้าคำว่า “DTEC” จึงมีลักษณะบ่งเฉพาะในตัวเองอันพึงรับจดทะเบียนได้ตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. ๒๕๓๔ กรณีไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยปัญหาข้ออื่นอีกต่อไปเพราะไม่ทำให้ผลแห่งคดีเปลี่ยนแปลงที่ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางพิพากษายกฟ้องโจทก์นั้น ศาลฎีกาแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศไม่เห็นพ้องด้วย

พิพากษากลับ ให้เพิกถอนคำสั่งของนายทะเบียนและคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการเครื่องหมายการค้ากับให้นายทะเบียนเครื่องหมายการค้าดำเนินการเกี่ยวกับคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าตามคำขอของโจทก์ต่อไป ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ

ความเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้

การพิจารณาลิทธิในเครื่องหมายการค้า นอกจากรูปลักษณะของเครื่องหมาย เสียงเรียกขาน และจำพวกสินค้าแล้วยังต้องพิจารณาว่าคำที่นำมาใช้เป็นเครื่องหมายการค้านั้นสามารถทำให้สาธารณชนทราบหรือเข้าใจได้ว่าสินค้าภายใต้เครื่องหมายการค้านั้นมีลักษณะหรือคุณสมบัติอย่างไรและเพียงใด หากสาธารณชนสามารถทราบหรือเข้าใจได้ในทันทีว่าเป็นสินค้านั้น หรือใช้วิจารณ์ญาณเพียงเล็กน้อยก็สามารถทราบหรือเข้าใจได้ว่าสินค้าภายใต้เครื่องหมายการค้าเป็นสินค้าประเภทหรือชนิดใดเพราะเป็นคำที่บรรยายหรือพรรณมาถึงลักษณะหรือคุณสมบัติของสินค้านั้น คำที่นำมาใช้เป็นเครื่องหมายการค้า นั้นย่อมเป็นคำที่เล็งถึงลักษณะหรือคุณสมบัติของสินค้านั้นโดยตรง แต่หากสาธารณชนยังต้องใช้วิจารณ์ญาณพอสมควรในการพิจารณาจึงจะเข้าใจว่าเครื่องหมายการค้าดังกล่าวสื่อให้ทราบถึงประเภทหรือชนิดของสินค้านั้น เพราะเครื่องหมายการค้าเป็นเพียงคำแนะนำของสินค้าแล้ว คำที่นำมาใช้เป็นเครื่องหมายการค้าดังกล่าวยังไม่อาจถือได้ว่าเป็นคำที่เล็งถึงลักษณะหรือคุณสมบัติของสินค้าโดยตรงตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๗ วรรคสอง (๒)

รังสิชัย บรรณกิจวิจารณ์^{**}
มนต์ชัย ชนินทรลีลา^{**}

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๓๒๑๙/๒๕๕๖

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๓๒๑๙/๒๕๕๖

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๕ วรรคหนึ่ง
ประมวลรัษฎากร มาตรา ๑๑๘

นาย ล.
บริษัท พ. จำกัด กับพวก

โจทก์
จำเลย

เมื่อสัญญาที่โจทก์และจำเลยทั้งสองตกลงทำกัน
ในรูปสัญญาร่วมลงทุนเพื่ออำพรางนิติกรรมการกู้ยืมเงิน
ต่อกัน สัญญาร่วมลงทุนจึงตกเป็นโมฆะตาม ป.พ.พ.
มาตรา ๑๕๕ วรรคหนึ่ง กรณีคงต้องบังคับตามบทบัญญัติ
ของกฎหมายเรื่องกู้ยืมเงินที่ถูกอำพราง และสัญญา
ร่วมลงทุนที่ไม่ได้ปิดอาคารแสดมภ์เป็นหลักฐานแห่ง
สัญญากู้ยืมเงินได้หรือไม่ตาม ป.รัษฎากร มาตรา ๑๑๘
บัญญัติว่า “ตราสารใดไม่ปิดแสดมภ์ครบจำนวน จะใช้
เป็นพยานหลักฐานในคดีแพ่งไม่ได้” คำว่าตราสาร
ดังกล่าวหมายความถึงหนังสือสัญญากู้ยืมเงินที่คู่สัญญา
แสดงเจตนาแสดงออกว่าเป็นหนังสือสัญญากู้ยืมเงินกัน
ไม่ได้หมายรวมไปถึงหลักฐานแห่งสัญญากู้ยืมเงินที่ถูก
อำพรางไว้ในรูปแบบสัญญาอื่น เพราะคู่สัญญาไม่ได้
ต้องการที่จะแสดงออกอย่างเป็นหนังสือสัญญากู้ยืมเงิน
กัน หนังสือสัญญาในลักษณะเช่นนี้ จึงไม่ได้เป็นหนังสือ
สัญญากู้ยืมเงินตามความหมายของคำว่าตราสารที่ต้อง
ปิดอาคารแสดมภ์ตาม ป.รัษฎากร มาตรา ๑๑๘ คงเป็น
ได้เพียงหลักฐานเป็นหนังสือแสดงการกู้ยืมเงินเท่านั้น
เมื่อสัญญาร่วมลงทุนนี้มีเนื้อความครบถ้วนว่าจำเลย
ที่ ๑ รับเงินจากโจทก์ไป แบ่งจ่ายแต่ละครั้งเมื่อใด และ
จะคืนเงินพร้อมดอกเบี้ยให้แก่โจทก์เมื่อใด โดยมีการลง
ลายมือชื่อจำเลยที่ ๑ ผู้กู้ไว้ หนังสือสัญญาร่วมลงทุนจึง
เป็นหลักฐานแห่งการกู้ยืมที่ไม่ต้องปิดอาคารแสดมภ์ แม้
สัญญาร่วมลงทุนจะตกเป็นโมฆะก็ตาม แต่เมื่อถือว่า
สัญญาร่วมลงทุนดังกล่าวเป็นหลักฐานแห่งการกู้ยืมเงิน
แล้ว จึงถือได้ว่าจำเลยที่ ๒ เป็นผู้ค้ำประกันการกู้ยืมเงิน

ของจำเลยที่ ๑ ดังกล่าวด้วย จำเลยที่ ๒ จึงต้องร่วมรับ
ผิดกับจำเลยที่ ๑ ในฐานะผู้ค้ำประกันด้วย
(สุรศักดิ์ วิมลรัตน์ - พินิจ สายสอาด - วิจิตร วิสุชาติ)

ตามฎีกาข้างต้นมีหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้อง คือ

๑. เรื่องนิติกรรมอำพราง มีบัญญัติไว้ในประมวล
กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๕ ว่า

“การแสดงเจตนาหลงโดยสมรู้กับคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่ง
เป็นโมฆะ แต่จะยกเป็นข้อต่อสู้บุคคลภายนอกผู้กระทำการ
โดยสุจริต และต้องเสียหายจากการแสดงเจตนาหลงนั้นมิได้
ถ้าการแสดงเจตนาตามวรรคหนึ่งทำขึ้นเพื่ออำพราง
นิติกรรมอื่น ให้นำบทบัญญัติของกฎหมายอันเกี่ยวกับ
นิติกรรมที่ถูกอำพรางมาใช้บังคับ”

๒. หลักกฎหมายเรื่อง “ตราสารที่ไม่ได้ปิดอาคาร
แสดมภ์ จะใช้เป็นหลักฐานในคดีแพ่งไม่ได้” มีบัญญัติไว้ใน
ประมวลรัษฎากร มาตรา ๑๑๘ ว่า

“ตราสารใดไม่ปิดแสดมภ์บริบูรณ์ จะใช้ต้นฉบับ
คู่ฉบับ คู่ฉีก หรือสำเนาตราสารนั้นเป็นพยานหลักฐานใน
คดีแพ่งไม่ได้ จนกว่าจะได้เสียอากรโดยปิดแสดมภ์ครบ
จำนวนตามอัตราในบัญชีท้ายหมวดนี้และขีดฆ่าแล้ว แต่
ทั้งนี้ไม่เป็นการเสื่อมสิทธิที่จะเรียกเงินเพิ่มอากรตามมาตรา
๑๑๓ และมาตรา ๑๑๔”

คดีนี้โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยทั้งสองชำระหนี้
จำเลยทั้งสองให้การขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิพากษาให้
โจทก์ชนะคดี จำเลยทั้งสองอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค ๒

* ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ (น.บ.ท. ๓๘)

** ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลแรงงานกลาง (น.บ.ท. ๔๒)

พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ จำเลย ทั้งสองฎีกา

ในเบื้องต้นศาลฎีกาวินิจฉัยว่า การกู้ยืมเงินครั้งนี้ จำเลยที่ ๑ จะให้ดอกเบี้ยยตอบแทนแก่โจทก์ร้อยละ ๓๐ ซึ่งเมื่อคิดคำนวณแล้ว ดอกเบี้ยดังกล่าวจะเกินอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี ต้องห้ามตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติห้าม เรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. ๒๔๗๕ โจทก์และจำเลย ทั้งสองจึงตกลงทำสัญญากันในรูปสัญญาร่วมลงทุนเพื่อ อำพรางนิติกรรมการกู้ยืมเงินต่อกันโดยสัญญาร่วมลงทุน ดังกล่าวไม่ได้ติดอากรแสตมป์ เมื่อสัญญาร่วมลงทุน ดังกล่าวทำขึ้นเพื่ออำพรางสัญญากู้ยืมเงิน สัญญาร่วมลงทุน จึงตกเป็นโมฆะตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๕ วรรคหนึ่ง กรณีจึงต้องบังคับตามบทบัญญัติ ของกฎหมายเรื่องกู้ยืมเงินที่ถูกอำพราง

ศาลฎีกาวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยทั้งสองประการ แรกว่า จะรับฟังสัญญาร่วมลงทุนเอกสารที่มีได้ปิดอากร แสตมป์ดังกล่าวเป็นหลักฐานแห่งสัญญากู้ยืมเงินได้หรือไม่ เห็นว่าประมวลรัษฎากร มาตรา ๑๑๘ บัญญัติว่า “**ตราสาร ใดไม่ปิดแสตมป์ครบจำนวน จะใช้เป็นพยานหลักฐานใน คดีแพ่งไม่ได้**” คำว่าตราสารตามบทบัญญัติดังกล่าวใน กรณีที่ใช้กับนิติกรรมการกู้ยืมเงินหมายความถึงหนังสือ สัญญากู้ยืมเงินที่คู่สัญญาเจตนาแสดงออกว่าเป็นหนังสือ สัญญากู้ยืมเงินกัน แต่ไม่ได้หมายความรวมไปถึงหลักฐาน แห่งสัญญากู้ยืมเงินที่ถูกอำพรางไว้ในรูปสัญญาอื่น เพราะคู่สัญญาไม่ได้ต้องการที่จะแสดงออกอย่างเป็นทางการ สัญญากู้ยืมเงินกันอยู่แล้ว หนังสือสัญญาใน ลักษณะเช่นนี้จึงไม่ได้เป็นหนังสือสัญญากู้ยืมเงินตาม ความหมายของคำว่าตราสารที่ต้องปิดอากรแสตมป์ตาม ประมวลรัษฎากร มาตรา ๑๑๘ คงเป็นได้เพียงหลักฐาน เป็นหนังสือแสดงการกู้ยืมเงินเท่านั้น ซึ่งเมื่อในคดีนี้ หนังสือสัญญาร่วมลงทุนดังกล่าวมีเนื้อความครบถ้วนว่า จำเลยที่ ๑ ได้รับเงินไปจากโจทก์ ๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท แบ่ง จ่ายแต่ละครั้งเมื่อใด และจำเลยที่ ๑ ตกลงที่จะคืนเงิน ๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอีก ๑,๘๐๐,๐๐๐ บาท ให้แก่โจทก์ในวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๔๙ โดยมีการลง ลายมือชื่อจำเลยที่ ๑ ผู้กู้ไว้ หนังสือสัญญาร่วมลงทุน ดังกล่าวจึงเป็นหลักฐานแห่งการกู้ยืมเงินที่ไม่ต้องปิดอากร แสตมป์ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๒ พิพากษาว่าเป็นเพียง หลักฐานแห่งสัญญากู้ยืมเงินที่ไม่ใช่ตราสารที่ต้องปิด แสตมป์จึงชอบแล้ว ฎีกาของจำเลยทั้งสองฟังไม่ขึ้น

มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยที่ ๒ ต่อไปว่า จำเลยที่ ๒ ต้องรับผิดชอบในฐานะผู้ค้ำประกันหรือไม่ เห็นว่า จำเลยที่ ๒ ลงลายมือชื่อในสัญญาร่วมลงทุนดังกล่าว ในสองฐานะ คือ ในฐานะของจำเลยที่ ๑ พร้อมประทับตรา สำคัญของจำเลยที่ ๑ และลงลายมือชื่อข้างใต้ชื่อจำเลย ที่ ๑ โดยเขียนคำว่า “Personally Guaranteed” เหนือ ลายมือชื่อ และไม่ได้ประทับตราสำคัญของบริษัทคำว่า “Personally Guaranteed” มีความหมายชัดเจนอยู่แล้ว ว่า ค้ำประกันในฐานะส่วนตัว เมื่อนี้ของจำเลยที่ ๑ คือ ชำระคืนต้นเงินพร้อมดอกเบี้ยให้ครบถ้วนในวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๒ ซึ่งเป็นผู้กระทำการแทน จำเลยที่ ๑ ลงลายมือชื่อแทนจำเลยที่ ๑ ด้วยตนเอง และ เป็นผู้ทำความตกลงด้วยตนเองทั้งหมด รู้เห็นข้อเท็จจริง ทุกอย่างเป็นอย่างดี การที่จำเลยที่ ๒ ลงลายมือชื่อใต้คำว่า “Personally Guaranteed” ไว้นั้น จึงชัดเจนว่าต้องการ ผูกพันตนเป็นผู้ค้ำประกันการชำระหนี้เงินกู้ของจำเลยที่ ๑ ทั้งหมดในฐานะส่วนตัวด้วย แม้สัญญาร่วมลงทุนจะตกเป็น โมฆะก็ตาม แต่เมื่อถือว่าสัญญาร่วมลงทุนดังกล่าวเป็น หลักฐานแห่งการกู้ยืมเงินแล้ว จึงถือได้ว่าจำเลยที่ ๒ เป็น ผู้ค้ำประกันการกู้ยืมเงินของจำเลยที่ ๑ ดังกล่าวด้วย ดังนั้น จำเลยที่ ๒ จึงต้องร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ ๑ ในฐานะ ผู้ค้ำประกัน

คดีนี้ศาลฎีกาวินิจฉัยวางหลักกฎหมายไว้ว่า

๑. สัญญาที่โจทก์และจำเลยทั้งสองตกลงทำกันใน รูปสัญญาร่วมลงทุนเพื่ออำพรางนิติกรรมการกู้ยืมเงิน ต่อกัน สัญญาร่วมลงทุนจึงตกเป็นโมฆะ ต้องบังคับตาม บทบัญญัติของกฎหมายเรื่องกู้ยืมเงินที่ถูกอำพราง ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๕๕ วรรคสอง

๒. คำว่า “**ตราสาร**” ตามประมวลรัษฎากร มาตรา ๑๑๘ ในกรณีที่ใช้กับนิติกรรมการกู้ยืมเงิน หมายความถึง หนังสือสัญญากู้ยืมเงินที่มีลายมือชื่อผู้กู้และผู้ให้กู้ แต่ไม่ได้ หมายความรวมไปถึงหลักฐานแห่งการกู้ยืมเงินที่ถูกอำพราง ไว้ในรูปสัญญาอื่น สัญญาร่วมลงทุนนี้จึงเป็นหลักฐาน แห่งการกู้ยืมเงิน แต่ไม่ได้เป็นหนังสือสัญญากู้ยืมเงินตาม ความหมายของคำว่า “**ตราสารที่ต้องปิดอากรแสตมป์**” ดังนั้น สัญญาร่วมลงทุนดังกล่าวจึงเป็นหลักฐานแห่งการ กู้ยืมเงินที่ไม่ต้องปิดอากรแสตมป์ สามารถใช้เป็นพยาน หลักฐานในคดีแพ่งได้ ไม่ต้องห้ามตามประมวลรัษฎากร มาตรา ๑๑๘

ภาษาอังกฤษ สำหรับนักกฎหมาย

การคว่ำบาตรเกาหลีเหนือ

ภัทรวดี ไวยภาษา*

Sanctions against North Korea¹

การยิงระเบิดไฮโดรเจนของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลีหรือเกาหลีเหนือที่เพิ่งเกิดขึ้นเมื่อวันที่ ๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐ (ค.ศ. ๒๐๑๗) ที่ผ่านมามีครั้งแรกที่เกาหลีเหนือทำการทดลองอาวุธนิวเคลียร์ การทดลองครั้งแรกเริ่มขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๙ (ค.ศ. ๒๐๐๖) คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติเห็นว่าการกระทำดังกล่าวเป็นภัยร้ายแรงต่อสันติภาพและความมั่นคงของประชาคมโลก จึงได้เรียกร้องให้เกาหลีเหนือยุติโครงการอาวุธนิวเคลียร์และละทิ้งอาวุธนิวเคลียร์ในครอบครองทั้งหมด รวมถึงเรียกร้องให้รัฐสมาชิกดำเนินมาตรการคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจต่อเกาหลีเหนือเพื่อกดดันให้เกาหลีเหนือกลับเข้าสู่โต๊ะเจรจาเพื่อหาทางออกที่จะนำไปสู่การปลดอาวุธนิวเคลียร์ต่อไป การทดลองยิงอาวุธนิวเคลียร์ของเกาหลีถือเป็นประเด็นที่ทั่วโลกต่างแสดงความกังวลและมาตรการตอบโต้ของคณะมนตรีความมั่นคงต่อการกระทำดังกล่าวก็เป็นสิ่งที่ประชาคมโลกล้วนให้ความสนใจและให้ความร่วมมือตลอดมา คอลัมน์ภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมายฉบับนี้ผู้เขียนจะขอลำดับถึงมาตรการคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ที่ประชาคมโลกบังคับใช้เพื่อตอบโต้การกระทำของเกาหลีเหนือ และหยิบยกถ้อยคำบางส่วนของข้อมติของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติที่เกี่ยวกับมาตรการดังกล่าวในส่วนที่น่าสนใจพร้อมคำศัพท์ภาษาอังกฤษมานำเสนอค่ะ

The Security Council demands that the Democratic People's Republic of Korea (DPRK) shall suspend all activities related to its ballistic missile programs abandon all nuclear weapons and existing nuclear programs. (คณะมนตรีความมั่นคงเรียกร้องให้สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลีระงับการดำเนินการทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับโครงการขีปนาวุธทั้งอาวุธนิวเคลียร์ และยุติโครงการอาวุธนิวเคลียร์ที่มีอยู่ทั้งหมด)

suspend verb แปลว่า หยุดหรือระงับไม่ให้มีการดำเนินการหรือนำสิ่งใดสิ่งหนึ่งออกใช้ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง

abandon verb แปลว่า ละทิ้ง หรือหยุดกระทำบางสิ่งบางอย่างก่อนที่จะสิ่งนั้นจะเสร็จสมบูรณ์

มาตรการห้ามการถ่ายโอนอาวุธยุทโธปกรณ์ (Arms and related materiel embargo)

The Security Council decides that all

Member States shall prevent the supply, sale or transfer to the DPRK of any arms as well as items as determined by the Security Council or the Committee established by the Council's Resolution, which could contribute to DPRK's nuclear-related, ballistic missile-related or other weapons of mass destruction-related program. (คณะมนตรีความมั่นคงมีมติให้รัฐสมาชิกห้ามการจัดหาให้ จำหน่าย หรือถ่ายโอนอาวุธรวมไปถึงวัตถุอื่นซึ่งคณะมนตรีความมั่นคงหรือคณะกรรมการซึ่งตั้งขึ้นตามข้อมติของคณะมนตรีเห็นว่าอาจเป็นประโยชน์ต่อโครงการอาวุธนิวเคลียร์ ขีปนาวุธ และอาวุธซึ่งมีอนุภาพทำลายล้างสูงประเภทอื่นให้แก่เกาหลีเหนือ)

arm noun แปลว่า อาวุธ

materiel noun แปลว่า ยุทโธปกรณ์อื่นที่ใช้ในการสงคราม

embargo noun หมายถึง การห้ามหรือจำกัดการนำเข้าหรือส่งออกสินค้าวัสดุอุปกรณ์ เงินทุน หรือการบริการจากประเทศใดประเทศหนึ่งด้วยเหตุผลด้านการเมืองหรือด้านความมั่นคง

ballistic missile แปลว่า ขีปนาวุธ

weapons of mass destruction หรือ WMD แปลว่า อาวุธที่มีอนุภาพทำลายล้างสูงเช่น อาวุธนิวเคลียร์ อาวุธเคมี เป็นต้น

มาตรการอายัดทรัพย์สิน (Asset freeze)

มาตรการอายัดทรัพย์สินเป็นอีกมาตรการหนึ่งที่สำคัญและเป็นการจำกัดช่องทางทางการเงินที่จะถูกนำไปใช้หรือสนับสนุนโครงการพัฒนาอาวุธนิวเคลียร์ของเกาหลีเหนือ โดยเมื่อคณะมนตรีความมั่นคงหรือคณะกรรมการฯ (หมายถึงคณะกรรมการที่แต่งตั้งขึ้นโดยข้อมติของคณะมนตรีความมั่นคงที่ ๑๗๑๘ (๒๐๐๖) หรือเรียกสั้น ๆ ว่า “1718 Sanctions Committee” มีหน้าที่หลักคือกำกับดูแลมาตรการคว่ำบาตรต่อเกาหลีเหนือ) เห็นว่าบุคคลหรือองคภาวะใดเป็นผู้เกี่ยวข้องหรือให้การสนับสนุนโครงการอาวุธนิวเคลียร์ ขีปนาวุธ และอาวุธที่มีอนุภาพทำลายล้างสูงประเภทอื่นของเกาหลีเหนือ และได้ประกาศรายชื่อของบุคคลหรือองคภาวะดังกล่าวแล้ว รัฐสมาชิกต้องอายัดทรัพย์สินของบุคคลหรือองคภาวะดังกล่าว

* อัยการประจำสำนักงานอัยการสูงสุด

ทันที นอกจากนี้มาตรการอายัดทรัพย์สินยังใช้บังคับกับเจ้าหน้าที่รัฐของเกาหลีเหนือทุกคนและสมาชิกพรรคแรงงานแห่งเกาหลีเหนือซึ่งรัฐสมาชิกเห็นว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการดังกล่าวอีกด้วย

freeze noun ในบริบทนี้หมายถึง การระงับมิให้สามารถจำหน่ายจ่ายโอนเงินบัญชีธนาคารหรือทรัพย์สินอื่นได้

designate verb หมายถึง ประกาศอย่างเป็นทางการว่าบุคคลใดบุคคลหนึ่งมีลักษณะเฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่ง

designated person or entity ในบริบทนี้หมายถึง บุคคลหรือองค์การที่คณะกรรมการธิการฯ หรือคณะมนตรีความมั่นคงประกาศรายชื่อให้ต้องถูกบังคับใช้มาตรการอายัดทรัพย์สิน

All Member States are required to **freeze** the funds, other financial assets and economic resources which are on their territories, that are owned or controlled by the persons or entities **designated** by the Committee or by the Security Council as being engaged in or providing support for DPRK's nuclear-related, other weapons of mass destruction-related and ballistic missile-related programs. (รัฐสมาชิกต้องดำเนินการอายัดเงิน ทรัพย์สินอย่างอื่นและทรัพย์สินทางเศรษฐกิจซึ่งอยู่ภายในอาณาเขตของตน ที่เป็นของหรืออยู่ภายใต้การควบคุมของบุคคลหรือองค์การซึ่งคณะกรรมการธิการหรือคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติประกาศให้เป็นบุคคลหรือองค์การที่เกี่ยวข้องหรือให้การสนับสนุนแก่โครงการเกี่ยวกับอาวุธนิวเคลียร์ อาวุธที่มีอำนาจทำลายล้างสูงประเภทอื่น และซีปนาวุธของเกาหลีเหนือ)

มาตรการห้ามการเดินทางเข้าและผ่านแดน (Travel ban)

All Member States shall take the necessary steps to prevent the entry into or transit through their territories of the persons designated by the Committee or by the Security Council as being responsible for, including through supporting or promoting, DPRK policies in relation to the DPRK's nuclear-related, ballistic missile-related and other weapons of mass destruction-related programs. (รัฐสมาชิกต้องดำเนินการอันจำเป็นเพื่อป้องกันมิให้บุคคลที่คณะกรรมการธิการฯ หรือคณะมนตรีความมั่นคงประกาศว่าเป็นบุคคลที่เข้าดำเนินการสนับสนุนหรือส่งเสริมนโยบายที่เกี่ยวข้องกับโครงการอาวุธนิวเคลียร์ ซีปนาวุธ และอาวุธที่มีอำนาจทำลายล้างสูงประเภทอื่นของเกาหลีเหนือ เดินทางเข้าและเดิน

ทางผ่านอาณาเขตของตน)

มาตรการห้ามการค้าขายโอนค่าหินและแร่ชนิดอื่นๆ (Coal and Minerals ban)

ประชาคมโลกเห็นว่ารัฐบาลเกาหลีเหนือได้ใช้งบประมาณของประเทศจำนวนมากไปกับโครงการพัฒนาอาวุธนิวเคลียร์ ดังนั้นมาตรการคว่ำบาตรอีกประการหนึ่งซึ่งจะส่งผลกระทบต่อรายได้ของเกาหลีเหนืออย่างรุนแรง คือการคว่ำบาตรสินค้าส่งออกสำคัญของเกาหลีเหนือ โดยเกาหลีเหนือต้องห้ามมิให้จัดหาให้จำหน่ายหรือถ่ายโอนถ่านหิน และแร่ชนิดอื่น ๆ ตามที่กำหนดในข้อมติคณะมนตรีความมั่นคง และรัฐสมาชิกต้องห้ามมิให้จัดหาถ่านหินและแร่ดังกล่าวจากเกาหลีเหนือเช่นกัน เชื่อกันว่ามาตรการนี้จะทำให้รายได้จากการส่งออกสินค้าดังกล่าวของเกาหลีเหนือจะลดลงถึงหนึ่งพันล้านดอลลาร์สหรัฐ และจะส่งผลให้เงินที่รัฐบาลเกาหลีเหนือจะนำไปใช้สนับสนุนโครงการพัฒนาอาวุธนิวเคลียร์จะลดลงอย่างมากด้วย

The Security Council decides that the DPRK shall not supply, sell or transfer, from its territory or by its nationals or using its flag vessels or aircraft, coal and other minerals, and that all States shall prohibit the procurement of such material from the DPRK. (คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติมีมติห้ามมิให้เกาหลีเหนือจัดหาให้ จำหน่ายหรือถ่ายโอนถ่านหิน และแร่ชนิดอื่น ๆ จากอาณาเขตของตน ไม่ว่าจะโดยคนชาติ หรือโดยเรือและอากาศยานสัญชาติเกาหลีเหนือ และทุกรัฐต้องห้ามมิให้จัดหาถ่านหินและแร่ดังกล่าวจากเกาหลีเหนือ)

แม้ประชาคมโลกจะร่วมมือกันดำเนินการมาตรการคว่ำบาตรรุนแรงเพียงใด ก็ยังไม่อาจกดดันให้เกาหลีเหนือหยุดการทดลองอาวุธนิวเคลียร์ได้และดูเหมือนว่าโครงการอาวุธนิวเคลียร์ของเกาหลีเหนือจะก้าวหน้ายิ่งขึ้นล่าสุดเมื่อวันที่ ๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐ (ค.ศ. ๒๐๑๗) ที่ผ่านมา เกาหลีเหนือได้ทดลองยิงระเบิดไฮโดรเจนซึ่งมีอำนาจทำลายล้างสูงกว่าระเบิดปรมาณูหลายเท่าและถือเป็นอาวุธที่มีอำนาจทำลายล้างรุนแรงที่สุดเท่าที่เกาหลีเหนือเคยทดลองมา ทำให้ประชาคมโลกต้องถกเถียงกันต่อไปว่ามาตรการคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจอย่างใดที่สมควรนำมาใช้ต่อไป เช่น สหรัฐอเมริกาเห็นว่าสมควรดำเนินการมาตรการห้ามมิให้เกาหลีเหนือนำเข้าน้ำมัน (oil embargo) แต่ก็ถูกคัดค้านจากสาธารณรัฐประชาชนจีนที่พลอยได้รับผลกระทบจากมาตรการคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจต่อเกาหลีเหนือไปด้วยเนื่องจากเป็นประเทศคู่ค้าอันดับต้น ๆ ของเกาหลีเหนือ ดังนั้น ความพยายามของประชาคมโลกที่จะปลดอาวุธนิวเคลียร์ของเกาหลีเหนือและคลี่คลายสถานการณ์ความตึงเครียดบนคาบสมุทรเกาหลีจะประสบผลสำเร็จหรือไม่ นั้นยังต้องจับตาดูกันต่อไป

การปรับปรุงห้องสมุด เนติบัณฑิตยสภา

ชัยวัฒน์ เกตุประชาสวัสดิ์

เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๖๒ บนเหรียญด้านหลังและระบุว่า เนติบัณฑิตยสภา ในพระบรมราชูปถัมภ์ เป็นผู้สร้างด้วย

การจัดสร้าง จากงบประมาณของเนติบัณฑิตยสภา ในพระบรมราชูปถัมภ์

ผลที่คาดว่าจะได้รับ เนื่องจากห้องสมุดเฉลิมพระเกียรติฯ จะมีหนังสือเกี่ยวกับนิติศาสตร์และมีสถานที่มาตรฐานสูงเพียงพอบริการแก่นักศึกษาสมาชิกเนติบัณฑิตยสภา ข้าราชการ ส่วนราชการ และประชาชน และเป็นประโยชน์ในด้านศึกษาค้นคว้าพัฒนาวิชานิติศาสตร์ สร้างความเป็นธรรมในสังคม และเสริมสร้างความมั่นคงของประเทศ

สำหรับเหรียญที่ระลึก จะเป็นสิริมงคลแก่สมาชิกเนติบัณฑิตยสภาและประชาชน ผู้จงรักภักดีได้ฝ่าละอองธุลีพระบาทและน้อมระลึกถึงพระมหากษัตริย์คุณของพระองค์ท่านซึ่งแผ่ไพศาลคุ้มครองพสกนิกรชาวไทย

ระยะเวลาโครงการ เริ่มโครงการวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๑ กำหนดแล้วเสร็จวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๖๒

ผู้เสนอโครงการ คือ นายชัยวัฒน์ เกตุประชาสวัสดิ์ ประธานอนุกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์เนติบัณฑิตยสภา

ที่ประชุมกรรมการเนติบัณฑิตยสภาได้พิจารณาแล้ว มีมติอนุมัติในหลักการให้จัดทำโครงการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสสมิพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๖๒ และอนุมัติป้ายชื่อห้องสมุดโดยใช้ชื่อ “ห้องสมุดเนติบัณฑิตยสภา เฉลิมพระเกียรติ ๗๒ พรรษามหาราช พุทธศักราช ๒๕๖๒”

บริษัทผู้รับเหมาปรับปรุงและตกแต่งห้องสมุดเนติบัณฑิตยสภาได้ปรับปรุงและตกแต่งห้องสมุดเนติบัณฑิตยสภาเป็นที่เรียบร้อยแล้ว โดยข้าพเจ้าเห็นด้วยแต่ยังคงเหลืออยู่ต่อไป ดังนี้

เกี่ยวกับป้ายชื่อห้องสมุด และแจกันดอกไม้ควรจะทำไว้ตรงไหนจึงจะเหมาะสม ผลที่สุดแล้วทั้งบริษัทผู้รับเหมาปรับปรุงและตกแต่ง และข้าพเจ้าได้มีความเห็นตรงกันว่าควร

การทำป้ายชื่อไม้สักห้องสมุดเนติบัณฑิตยสภา เฉลิมพระเกียรติ ๖ รอบพระชนมพรรษา มีตราสัญลักษณ์พระปรมาภิไธย ภปร. อยู่ด้านเหนือชื่อ มีแจกันดอกไม้หลายสีอยู่ด้านซ้ายและขวาวางประดับอยู่บนแท่นไม้อยู่ด้านนอกของห้องสมุดเนติบัณฑิตยสภา ดังปรากฏรายละเอียดตามภาพถ่ายข้างบนนี้ ซึ่งเป็นผลจากการประชุมกรรมการเนติบัณฑิตยสภา ครั้งที่ ๗๔๐ วันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๑ โดยนายปิ่นทิพย์ สุจริตกุล นายกเนติบัณฑิตยสภา เป็นประธานที่ประชุมและข้าพเจ้าเข้าร่วมประชุมในฐานะผู้ช่วยเลขาธิการเนติบัณฑิตยสภาซึ่งเป็นพนักงานประจำซึ่งมีเงินเดือนสูงสุดของเนติบัณฑิตยสภา ได้เสนอโครงการต่อที่ประชุมในวาระที่ ๖.๓ เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๖๒ ดังนี้

๑. จัดสร้างห้องสมุดเฉลิมพระเกียรติ โดยขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตเชิญพระสัญลักษณ์งานเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๖๒ ประดิษฐาน ณ ห้องสมุดและใช้ชื่อ “ห้องสมุดเฉลิมพระเกียรติ ๗๒ พรรษามหาราช พุทธศักราช ๒๕๖๒” ซึ่งจะจัดทำเป็นห้องสมุดเฉพาะวิชานิติศาสตร์ที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย

๒. จัดสร้างเหรียญที่ระลึก ๗๒ พรรษามหาราช โดยขอพระราชทานอนุญาตเชิญพระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวประดิษฐานบนเหรียญที่ระลึกด้านหน้า และเชิญตราสัญลักษณ์งานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

* นิติศาสตร์บัณฑิต, สังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต, เนติบัณฑิต, อติรองอัยการสูงสุด, กรรมการเนติบัณฑิตยสภา รวม ๑๒ ปี ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๗ ติดต่อกันในตำแหน่งประชาสัมพันธ์ (คิดจัดทำจุลสารข่าวเนติบัณฑิตยสภาจนสำเร็จ และเสนอแต่งตั้งคณะอนุกรรมการประชาสัมพันธ์), อติกรรมการฝ่ายอำนวยการศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา, อติผู้ช่วยเลขาธิการเนติบัณฑิตยสภา, ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการประชาสัมพันธ์ เนติบัณฑิตยสภา และที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการฝ่ายสโมสร เนติบัณฑิตยสภา และปัจจุบันเป็นประธานกรรมการมูลนิธิพัฒนางานอัยการและกรรมการและเลขานุการมูลนิธิเพื่อโรงพยาบาลธรรมศาสตร์ เฉลิมพระเกียรติฯ

จัดทำป้ายชื่อและแจกันไว้ข้างนอกห้องสมุด บริษัทฯ จึงให้คนงานและช่างผู้มีฝีมือจัดทำป้ายชื่อนอกห้องสมุดเนติบัณฑิตยสภาด้วยไม้สักพร้อมด้วยแจกันดอกไม้และสิ่งอื่น ๆ ไว้ข้างนอกดังภาพตามที่ปรากฏในหนังสือนี้ โดยข้าพเจ้าได้ออกไปตรวจสอบและเห็นชอบด้วยแล้ว

ข้าพเจ้ากับทีมบริษัทผู้รับเหมาปรับปรุงและตกแต่งได้ไปดูห้องสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์ ว่าจะมีสิ่งหนึ่งสิ่งใดแตกต่างกันหรือไม่ แต่ได้พบโต๊ะเฉพาะบุคคลสำหรับดูหนังสือและเก็บหนังสือชั่วคราวด้วย ซึ่งแปลกตามากบริษัทฯ จึงได้นำแบบโต๊ะดังกล่าว มาจัดทำให้ห้องสมุดเนติบัณฑิตยสภา รวม ๒๐ ตัว ดังปรากฏตามภาพถ่ายหนังสือนี้

เพื่ออนุวัตตามความประสงค์ของห้องสมุดเนติบัณฑิตยสภา ดังกล่าวแล้ว ข้าพเจ้าได้มอบหนังสือคำพิพากษาฎีกาซึ่งได้เข้าปกเย็บเล่มเป็นอย่างดี ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๙๕ จนถึง พ.ศ. ๒๕๐๔ และมอบหนังสือโวหารกรรมสวัสดิ์ หนังสือสารบาญรวมคำพิพากษาฎีกาบางเรื่อง หนังสือมโนสารพระวิจิตรมนตรี และมอบหนังสือมโนสารเล่มต่าง ๆ รวมหลายเล่ม ซึ่งรวมทั้งหนังสือพระปิล ๓ เล่มด้วย หนังสือทั้งหมดมอบให้ห้องสมุดเนติบัณฑิตยสภา รวม ๓๒ เล่ม และข้าพเจ้าได้ซื้อหนังสือจากร้านค้าในวัดอัมพวัน จังหวัดสิงห์บุรี คือหนังสือกฎแห่งกรรม ธรรมปฏิบัติ ขอพระเดชพระคุณพระธรรมสิงหาบุรจารย์ (หลวงพ่ोजรรฐ ฐิตธัมโม) ซึ่งได้ลดราคาต่ำกว่าราคาในห้องตลาด โดยลดราคาเหลือเล่มละ ๑๐๐ บาท ข้าพเจ้าได้ซื้อมาทั้งสิ้นรวมหลายครั้ง รวม ๗๐ เล่ม โดยนำมามอบให้ห้องสมุดเนติบัณฑิตยสภาทั้งหมด ๗๐ เล่ม

นอกจากนี้แล้ว ข้าพเจ้าได้มอบให้ห้องสมุดเนติบัณฑิตยสภาอีก ๓ ภาพ คือ

๑. ข้าพเจ้าได้มอบภาพการรับปริญญาบัตรนิติศาสตรบัณฑิตและปริญญาสังคมศาสตร์บัณฑิต รวม ๒ ปริญญา ซึ่งสอบได้ในคราวเดียว โดยเข้ารับจากลั่นเกล้าทั้งสองพระองค์ ลักษณะพิเศษคือ การคุกเข่าเข้ารับปริญญาบัตรจากลั่นเกล้าทั้งสองพระองค์ โดยมีจอมพลประภาส จารุเสถียร และจอมพลถนอม กิตติขจร นั่งเข้าเฝ้าอยู่ด้วยในห้องประชุมมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ข้าพเจ้าประสงคิให้ผู้พบเห็นได้รู้ว่าในสมัยก่อนบุคคลที่สำคัญของประเทศต่างให้ความสำคัญในพิธีนี้เพียงไร

๒. ข้าพเจ้าได้มอบภาพถ่ายการฝึกอบรมอัยการผู้ช่วยประจำปี พ.ศ. ๒๕๐๔ ซึ่งมีหลวงอรรถปรีชาชนูปการ อธิบดีอัยการ เป็นประธาน

๓. กับมอบภาพถ่ายพิธีเปิดอบรมอัยการพิเศษประจำเขตและอัยการจังหวัดทั่วราชอาณาจักร เมื่อวันที่ ๑๘ - ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๒๐ ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล โดยนายธานินทร์ กรัยวิเชียร นายกรัฐมนตรี เป็นประธานในพิธีในการอบรมดังกล่าวด้วย

อนึ่ง มีปัญหาว่าห้องสมุดเนติบัณฑิตยสภาเป็นห้องสมุดเฉพาะวิชานิติศาสตร์ที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทยหรือไม่นั้นขอเรียนให้ทราบว่าเกี่ยวกับสถานที่ตั้งห้องสมุดเนติบัณฑิตยสภาซึ่งอยู่ที่ชั้นสามของอาคารเนติบัณฑิตยสภาทั้งหมด อันอาจกล่าวอ้างได้ว่าไม่มีห้องสมุดแห่งอื่นสร้างใหญ่โตหรือกว้างขวางเทียบเคียงได้ แต่ในขณะนี้ยังไม่ได้ตรวจตราเกี่ยวกับเอกสารและตำราเกี่ยวกับวิชานิติศาสตร์ว่าห้องสมุดแห่งอื่นมีมากหรือมีน้อยกว่าเพียงใด ฉะนั้น ในขั้นนี้จึงไม่อาจจะยืนยันได้ว่าห้องสมุดเนติบัณฑิตยสภาได้เป็นห้องสมุดเฉพาะวิชานิติศาสตร์ที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทยแล้ว แต่ถึงอย่างไรก็ตาม การที่บริษัทผู้รับเหมาปรับปรุงและตกแต่งได้จัดทำป้ายชื่อพร้อมด้วยแจกันดอกไม้อันสวยงามไว้นอกห้องเนติบัณฑิตยสภาตามภาพที่ปรากฏหนังสือหน้า ๑ นั้น ถือได้ว่าเป็นป้ายชื่อและแจกันดอกไม้ที่งดงามที่สุดของเนติบัณฑิตยสภาในขณะนี้

ข้อสอบพร้อมรังกำตอบในการสอบคัดเลือก เพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการในตำแหน่งอัยการผู้ช่วย พ.ศ. ๒๕๕๘ วิชากฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง วันอาทิตย์ที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๔

คำถาม ๑๐ ข้อรวม ๑๐๐ คะแนนเวลาตอบ ๔ ชั่วโมง ๑๐ นาที (๑๔.๐๐ - ๑๘.๑๐ นาฬิกา)
ให้ยกเหตุผลประกอบคำตอบด้วย

ต่อจากฉบับที่แล้ว

ข้อ ๙ นายสมครได้เป็นโจทก์ฟ้องนายประสงค์เป็นจำเลย โดยอ้างว่าจำเลยได้บุกรุกเข้าไปในที่ดินรกร้างว่างเปล่าบริเวณที่โจทก์เป็นผู้มีสิทธิครอบครอง ขอให้บังคับจำเลยออกไปจากที่ดินพิพาทและเรียกค่าเสียหายเป็นค่าขาดประโยชน์จากจำเลยกรณีที่ดินที่โจทก์อาจเอาที่ดินพิพาทให้บุคคลอื่นเช่าได้ในขณะยื่นคำฟ้องเดือนละ ๑๐,๐๐๐ บาท รวม ๑๕ เดือน เป็นค่าเสียหายจำนวน ๑๕๐,๐๐๐ บาท จำเลยให้การต่อสู้คดีว่านายสำเร็จบิดาของจำเลยได้เข้าจับจองทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทซึ่งเป็นที่ดินรกร้างว่างเปล่าอันเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๔ ต่อมานายสำเร็จถึงแก่ความตาย จำเลยจึงได้ครอบครองทำประโยชน์มาจนถึงปัจจุบัน โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้อง และโจทก์ก็ไม่ได้ได้รับความเสียหายตามฟ้อง ขอให้ยกฟ้องโจทก์ ต่อมาโจทก์ยื่นคำร้องขอแก้ไขฟ้องในส่วนชื่อของจำเลยที่พิมพ์ผิดพลาดไป หลังจากนั้นโจทก์ได้ยื่นคำร้องขอคุ้มครองประโยชน์ของโจทก์ชั่วคราวก่อนพิพากษา โดยให้จำเลยนำเงินมาวางศาลเท่ากับจำนวนเงินค่าเสียหายตามฟ้องเดือนละ ๑๐,๐๐๐ บาท นับแต่วันที่โจทก์ยื่นคำร้องเป็นต้นไปจนกว่าคดีจะถึงที่สุด ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้รอการไต่สวนไว้ก่อนและจะสั่งหลังจากได้มีคำสั่งเกี่ยวกับคำร้องขอแก้ไขฟ้องแล้ว ต่อมาโจทก์ได้ยื่นคำร้องฉบับที่สองต่อศาลชั้นต้นขอให้ศาลทำการไต่สวนคำร้องที่โจทก์เคยขอคุ้มครองประโยชน์ในระหว่างพิจารณาไว้ ศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่ายังไม่เห็นเหตุที่จะเปลี่ยนแปลงคำสั่งเดิมให้ยกคำร้องของโจทก์ โจทก์ได้อุทธรณ์คำสั่งของศาลชั้นต้นดังกล่าวทันทีที่ยกคำร้องฉบับที่สอง ต่อมาศาลชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาตให้โจทก์แก้ไขฟ้องและให้ยกคำร้องขอคุ้มครองชั่วคราวของโจทก์นั้น ศาลชั้นต้นได้พิพากษาให้ขับไล่จำเลยออกจากที่ดินพิพาทและให้จำเลยชำระค่าเสียหายเดือนละ ๔,๐๐๐ บาท แก่โจทก์รวม ๑๕ เดือน เป็นเงินค่าเสียหายจำนวน ๖๐,๐๐๐ บาท กับให้จำเลยชดเชยค่าฤชาธรรมเนียมและค่าทนายความแทนโจทก์ โจทก์ไม่ได้อุทธรณ์ ส่วนจำเลยได้อุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษาศาลชั้นต้นว่าจำเลยเป็นผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินพิพาท โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องขับไล่จำเลยให้ออกจากที่ดินดังกล่าว และคดีนี้โจทก์ก็ไม่ได้ได้รับความเสียหายแต่อย่างใด จำเลยจึงไม่ต้องชำระค่าเสียหายจำนวน ๖๐,๐๐๐ บาท แก่โจทก์ พร้อมกับยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลาวางเงินค่าธรรมเนียมศาลชั้นอุทธรณ์ ต่อมาศาลชั้นต้นได้มีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์ของจำเลยดังกล่าว และมีคำสั่งไม่อนุญาตให้ขยายระยะเวลาการวางเงินค่าธรรมเนียมศาลชั้นอุทธรณ์ให้ยกคำร้องของจำเลย ต่อมาอีก ๗ วัน จำเลยได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งของศาลชั้นต้นที่ไม่อนุญาตให้ขยายระยะเวลาวางเงินค่าธรรมเนียมศาลชั้นอุทธรณ์ให้แก่จำเลย โดยจำเลยได้เสียเงินค่าขึ้นศาลชั้นอุทธรณ์ครบถ้วนแล้ว ต่อมาศาลชั้นต้นได้มีคำสั่งรับอุทธรณ์ของจำเลยดังกล่าว

ให้วินิจฉัยว่า

(ก) โจทก์จะอุทธรณ์คำสั่งของศาลชั้นต้นที่ยกคำร้องฉบับที่

สองของโจทก์ได้ทันทีหรือไม่

(ข) คำสั่งของศาลชั้นต้นที่สั่งไม่รับอุทธรณ์ของจำเลยที่อุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษาศาลชั้นต้นชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

(ค) คำสั่งของศาลชั้นต้นที่สั่งรับอุทธรณ์ของจำเลยที่อุทธรณ์คำสั่งศาลชั้นต้น ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

ธงคำตอบข้อ ๙

(ก) การที่โจทก์ยื่นคำร้องฉบับแรกร้องขอต่อศาลชั้นต้นขอคุ้มครองประโยชน์ในระหว่างพิจารณาและศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้รอการไต่สวนไว้ก่อนและจะสั่งหลังจากได้มีคำสั่งเกี่ยวกับคำร้องขอแก้ไขฟ้องแล้ว คำสั่งดังกล่าวมิใช่คำสั่งให้ยกคำร้องขอคุ้มครองประโยชน์ในระหว่างพิจารณาของโจทก์แต่เป็นคำสั่งระหว่างพิจารณา ซึ่งต่อมาโจทก์ได้ยื่นคำร้องฉบับที่สองต่อศาลชั้นต้นขอให้ศาลทำการไต่สวนคำร้องฉบับแรกของโจทก์และศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่ายังไม่เห็นเหตุที่จะเปลี่ยนแปลงคำสั่งเดิมให้ยกคำร้องของโจทก์ซึ่งเป็นการสั่งยกคำร้องฉบับที่สองนั้น จึงเป็นเพียงคำสั่งยืนยันตามคำสั่งเดิมที่ให้การไต่สวนคำร้องฉบับแรกของโจทก์ไว้ก่อนเท่านั้น ไม่ได้มีผลเป็นการยกคำร้องฉบับแรกที่ขอคุ้มครองประโยชน์ในระหว่างพิจารณาของโจทก์ คำสั่งของศาลชั้นต้นที่ว่าไม่มีเหตุที่จะเปลี่ยนแปลงคำสั่งเดิมให้ยกคำร้องของโจทก์จึงเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณาเพราะเป็นคำสั่งก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดตัดสินคดีและคำสั่งของศาลชั้นต้นเช่นว่านี้ไม่ทำให้เกิดคดีดังกล่าวเสร็จสิ้นไปจากศาล อีกทั้งคำสั่งดังกล่าวก็มีใช้คำสั่งอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ระบุไว้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๒๗ และมาตรา ๒๒๘ จึงต้องห้ามมิให้โจทก์อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวในระหว่างพิจารณาตามมาตรา ๒๒๖ (๑) ดังนั้น โจทก์จึงไม่มีสิทธิยื่นอุทธรณ์คำสั่งของศาลชั้นต้นที่ให้ยกคำร้องฉบับที่สองของโจทก์ได้ทันทีตามมาตรา ๒๒๘ (๒)

(ข) คำฟ้องโจทก์และคำให้การของจำเลยได้เถียงกันว่าโจทก์หรือจำเลยเป็นผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินพิพาทซึ่งเป็นที่สาธารณประโยชน์ จึงเป็นกรณีที่จำเลยมิได้กล่าวแก้เป็นข้อพิพาทด้วยกรรมสิทธิ์ เป็นคดีฟ้องขอให้ปลดปล่อยทุกข้ออันไม่อาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ และเป็นคดีฟ้องขับไล่บุคคลใด ๆ ออกจากสิ่งทรมหรืทรัพย์สิน เมื่อศาลชั้นต้นพิพากษาให้ขับไล่จำเลยออกจากที่ดินพิพาทและให้จำเลยชำระค่าเสียหายเดือนละ ๔,๐๐๐ บาท แก่โจทก์ และโจทก์ก็ได้มีอุทธรณ์ข้อเท็จจริงที่ว่าที่ดินพิพาทโจทก์อาจให้เช่าได้ในขณะยื่นคำฟ้องไม่เกินเดือนละ ๔,๐๐๐ บาท จึงยุติตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น การที่จำเลยอุทธรณ์ว่าเป็นผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินพิพาทเป็นการโต้เถียงดุลพินิจในการรับฟังพยานหลักฐานของศาลชั้นต้น จึงเป็นอุทธรณ์ข้อเท็จจริง เมื่อไม่ปรากฏว่ามีผู้พิพากษาที่นั่งพิจารณาคดีในศาลชั้นต้นได้ทำความเห็นแย้งไว้หรือได้รับรองว่ามีเหตุอันควรอุทธรณ์ได้ หรือจำเลยได้รับอนุญาตให้อุทธรณ์เป็นหนังสือจากอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้นหรืออธิบดีผู้พิพากษามาคนผู้อำนาจแล้วแต่กรณี อุทธรณ์ของจำเลยในส่วนคดีที่โจทก์ฟ้องขับไล่จำเลยจึงต้องห้าม

มิให้จำเลยอุทธรณ์ในข้อเท็จจริงตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง ดังนั้น คำสั่งของศาลชั้นต้นที่สั่งไม่รับอุทธรณ์ของจำเลยที่อุทธรณ์คัดค้านในประเด็นฟ้องขับไล่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว

ฟ้องโจทก์ในส่วนที่เรียกค่าเสียหายจากจำเลยเป็นคดีมีพยานทรัพย์ซึ่งเป็นอีกส่วนหนึ่งแยกต่างหากจากคดีที่โจทก์ฟ้องขับไล่จำเลย เมื่อคดีนี้ศาลชั้นต้นได้พิพากษาให้จำเลยชำระค่าเสียหายจำนวน ๖๐,๐๐๐ บาท แก่โจทก์ คดีส่วนนี้จึงมีจำนวนทุนทรัพย์ที่พิพาทกันในชั้นอุทธรณ์เกินกว่าห้าหมื่นบาท การที่จำเลยอุทธรณ์ว่าคดีนี้โจทก์ไม่ได้รับความเสียหายแต่อย่างใด จำเลยจึงไม่ต้องชำระค่าเสียหายจำนวน ๖๐,๐๐๐ บาทแก่โจทก์ แม้เป็นการโต้เถียงดุลพินิจในการรับฟังพยานหลักฐานของศาลชั้นต้นอันเป็นการอุทธรณ์ในข้อเท็จจริงก็ตามกรณีไม่ต้องห้ามมิให้อุทธรณ์ในข้อเท็จจริงตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง ดังนั้น คำสั่งของศาลชั้นต้นที่ไม่รับอุทธรณ์ของจำเลยที่อุทธรณ์คัดค้านในประเด็นค่าเสียหายจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย

(ค) การที่จำเลยอุทธรณ์คำสั่งของศาลชั้นต้นที่ไม่อนุญาตให้ขายระยะเวลาวางเงินค่าธรรมเนียมศาลชั้นอุทธรณ์ให้แก่จำเลยไม่ใช่การอุทธรณ์ในเนื้อหาแห่งคดีที่ทำให้คำพิพากษาของศาลชั้นต้นต้องถูกยกไปด้วย จึงมิใช่เป็นกรณีที่จำเลยต้องวางเงินค่าธรรมเนียมซึ่งต้องใช้แก่คู่ความอีกฝ่ายหนึ่งตามคำพิพากษามาตราประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๒๔ ดังนั้น คำสั่งของศาลชั้นต้นที่สั่งรับอุทธรณ์ของจำเลยที่อุทธรณ์คำสั่งของศาลชั้นต้น จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว

ข้อ ๑๐ เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาให้จำเลยชำระเงินแก่โจทก์จำนวน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และให้จำเลยใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแก่โจทก์ กำหนดค่าทนายความ ๑๐,๐๐๐ บาท จำเลยไม่อุทธรณ์ คดีถึงที่สุด โจทก์ได้แถลงให้ศาลออกคำบังคับ และศาลได้มีหมายตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดียึดอายัดทรัพย์สินของจำเลยเพื่อนำออกขายทอดตลาดชำระหนี้ให้แก่โจทก์ ในวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ โจทก์ได้นำเจ้าพนักงานบังคับคดียึดที่ดินของจำเลยนำออกขายทอดตลาดแต่ไม่พอชำระหนี้ ในวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๓ จำเลยถึงแก่ความตาย ได้มีนายสุขเป็นผู้จัดการมรดกของจำเลย ต่อมาในวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๔ โจทก์ได้นำเจ้าพนักงานบังคับคดียึดที่ดินกองมรดก จำนวน ๓ แปลง แปลงที่ ๑ คือที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์เลขที่ ๑๑๑ อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ แปลงที่ ๒ คือที่ดินโฉนดเลขที่ ๒ ตำบลบ้านนา อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก มีนายวินถือกรรมสิทธิ์ร่วมอยู่ด้วย และแปลงที่ ๓ คือที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์เลขที่ ๕ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ก่อนการขายทอดตลาดนายสุขได้ยื่นคำร้องต่อศาลภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดว่าเจ้าพนักงานบังคับคดีไม่มีอำนาจยึดที่ดินแปลงที่ ๑ ตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์เลขที่ ๑๑๑ อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ เนื่องจากจำเลยได้ตายตั้งแต่วันที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๓ แล้ว โจทก์ยื่นบังคับคดีเกิน ๑ ปี นับแต่จำเลยตายขอให้เพิกถอนการบังคับคดี ส่วนนายวินได้ยื่นคำร้องขอคืนส่วนที่ดินแปลงที่ ๒ ในส่วนของตน และข้อเท็จจริงฟังเป็นยุติว่านายวินมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินโฉนดเลขที่ ๒ ตำบลบ้านนา อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก ร่วมกับจำเลยและได้ตกลงแบ่งยกการครอบครองชัดเจนแล้ว โดยนายวินได้สร้างรั้วกันอาณาเขต มีอาณาเขตแน่นอนมาก่อนที่โจทก์จะยื่นฟ้องจำเลยในคดีนี้ สำหรับนายอรรถยยื่นคำร้องขอให้

ปล่อยที่ดินแปลงที่ ๓ ตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์เลขที่ ๕ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ทั้งนี้ ข้อเท็จจริงฟังเป็นยุติว่า นายอรรถยได้ซื้อที่ดินดังกล่าวจากจำเลยเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๕ ก่อนโจทก์ฟ้องคดีนี้ แต่มิได้ทำเป็นหนังสือและยังมิได้ไปจดทะเบียนที่สำนักงานที่ดินอำเภอ จำเลยได้มอบการครอบครองนับแต่วันทำสัญญาซื้อขาย และนายอรรถยก็ได้เข้าครอบครองและทำประโยชน์เรื่อยมา ขอให้ศาลมีคำสั่งให้เจ้าพนักงานบังคับคดีปล่อยที่ดินดังกล่าว

ให้วินิจฉัยว่า คำร้องของนายสุข นายวิน และนายอรรถย ฟังขึ้นหรือไม่

ธงคำตอบข้อ ๑๐

คดีนี้โจทก์บังคับคดีโดยนำเจ้าพนักงานบังคับคดียึดที่ดินของจำเลยออกขายทอดตลาดแต่ได้เงินไม่พอชำระหนี้และต่อมาจำเลยถึงแก่ความตายและเมื่อพ้นระยะเวลา ๑ ปี นับแต่วันที่จำเลยถึงแก่ความตาย โจทก์ได้นำเจ้าพนักงานบังคับคดียึดที่ดินแปลงที่ ๑ ซึ่งเป็นทรัพย์มรดกของจำเลยจึงเป็นกรณีที่โจทก์บังคับคดีตามคำพิพากษาเอาจากกองมรดกของจำเลยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๗๑ ซึ่งโจทก์มีสิทธิบังคับคดีตามคำพิพากษาได้ภายในระยะเวลา ๑๐ ปี นับแต่วันที่มีคำพิพากษา กรณีนี้มีใช่เป็นการฟ้องคดีมรดกที่มีอายุความ ๑ ปี นับแต่วันที่เจ้ามรดกตายตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๗๕๔ นายสุขจึงไม่อาจยกเหตุนี้ขึ้นกล่าวอ้างเพื่อขอให้ศาลเพิกถอนการบังคับคดีขอโจทก์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๕๖ คำร้องของนายสุขฟังไม่ขึ้น

ส่วนที่ดินแปลงที่ ๒ นายวินเจ้าของกรรมสิทธิ์ร่วมได้ตกลงแบ่งแยกการครอบครองที่ดินกับจำเลยอย่างชัดเจนโดยได้สร้างรั้วกันอาณาเขตออกเป็นสัดส่วนก่อนโจทก์ดำเนินการบังคับคดี ดังนั้น การตกลงแบ่งทรัพย์สินระหว่างเจ้าของรวมดังกล่าวจึงผูกพันจำเลยและนายวินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๖๔ โจทก์ซึ่งเป็นเจ้าหนี้สามัญมีสิทธิบังคับคดีได้เท่าที่จำเลยมีสิทธิในที่ดินพิพาทเท่านั้น โจทก์จึงไม่มีสิทธิบังคับคดีเอาที่ดินส่วนของนายวินที่ได้แบ่งแยกการครอบครองแล้วมาขายทอดตลาดได้ นายวินย่อมมีสิทธิขอให้คืนที่ดินพิพาทส่วนที่นายวินครอบครองก่อนนำที่ดินทั้งแปลงออกขายทอดตลาดได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๘๗ คำร้องของนายวินฟังขึ้น

สำหรับที่ดินแปลงที่ ๓ อันเป็นที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ซึ่งนายอรรถยยื่นคำร้องขอให้ปล่อยที่ดิน เมื่อข้อเท็จจริงฟังเป็นยุติว่าจำเลยได้ขายที่ดินให้แก่นายอรรถยและนายอรรถยได้เข้าครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินแปลงดังกล่าวเรื่อยมาตั้งแต่วันทำสัญญาซื้อขายจึงเป็นกรณีที่จำเลยได้ส่งมอบการครอบครองที่ดินให้แก่นายอรรถย และสละเจตนาครอบครองที่ดินดังกล่าวนี้ให้แก่นายอรรถยแล้วตั้งแต่วันทำสัญญาซื้อขาย ทำให้การครอบครองที่ดินของจำเลยสิ้นสุดลง เพราะนายอรรถยได้เข้ายึดถือที่พิพาทโดยเจตนายึดถือเพื่อตนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๗๗ และ ๑๓๗๘ ฉะนั้น แม้การซื้อขายจะไม่ได้ทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนการได้มาซึ่งสิทธิครอบครองที่ดินดังกล่าวก็มีผลบังคับกันได้ เมื่อที่ดินแปลงที่ ๓ มิใช่ทรัพย์สินของจำเลยผู้เป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษา โจทก์จึงยึดที่ดินแปลงที่ ๓ ไม่ได้ คำร้องขอปล่อยที่ดินของนายอรรถยจึงต้องด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๘๘ วรรคหนึ่ง คำร้องของนายอรรถยจึงฟังขึ้น

มุมมอง

สวัสดิ์ศรีรับ

สมาชิกจุลสารข่าวเนติบัณฑิตยสภาและผู้อ่านทุกท่าน

สัตยา อรุณธารี

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทาน
ผ้าพระกฐินให้เนติบัณฑิตยสภา ในพระบรมราชูปถัมภ์ ตามที่ขอพระราชทานเพื่อน้อมนำไปถวายพระสงฆ์จำพรรษา
กาลถว้นไตรมาส ณ วัดพุทธโสธรวรยศ ตำบลสำเภาล่ม อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา วันเสาร์ที่ ๒๑
เดือนตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๐ เวลา ๑๔.๐๐ น. จึงขอเชิญชวนอาจารย์ผู้บรรยาย นักศึกษา สมาชิกจุลสารฯ ตลอดจน
ผู้มีจิตศรัทธาทูมท่านร่วมเป็นเกียรติในพิธีฯ ตามวันเวลาและสถานที่ดังกล่าวครับ

เนติบัณฑิตยสภา ในพระบรมราชูปถัมภ์ เปิดรับสมัครนักศึกษากฎหมายและผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมาย
ของไทยสอบแข่งขันรับทุนพัชรกิติยาภาเพื่อการศึกษากฎหมาย (Bajrakitiyabha Fund for Legal Education)
เพื่อไปศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ณ มหาวิทยาลัยคอร์เนล ประเทศสหรัฐอเมริกา จำนวน ๑ ทุน รับสมัครตั้งแต
วันนี้นจนถึงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๐

ดูรายละเอียดคุณสมบัติเพิ่มเติมได้ที่ www.thethaibar.or.th หรือสอบถามเพิ่มเติม : เนติบัณฑิตยสภา
ในพระบรมราชูปถัมภ์ ๓๒/๒-๘ หมู่ ๑๖ ถนนกาญจนาภิเษก แขวงบางระมาด เขตตลิ่งชัน กทม. ๑๐๑๗๐ โทรศัพท์
๐ ๒๘๘๗ ๖๘๐๑ - ๗ ต่อ ๑๐๑, ๒๑๗

แผนหนังสือคำพิพากษากฎีกาและวารสาร เปิดรับสมัครสมาชิกนิตยสารบทบัณฑิตย ประจำปี ๒๕๖๐ เล่มที่ ๗๓
ตอน ๑ - ๔

- ประเภทส่งไปรษณีย์ ปีละ ๖๕๐ บาท (รวมค่าส่งไปรษณีย์ภายในประเทศ)
- ประเภทรับเอง ปีละ ๕๐๐ บาท

สอบถามรายละเอียดที่ แผนกหนังสือคำพิพากษากฎีกาและวารสาร โทร. ๐ ๒๘๘๗ ๖๘๐๑ - ๗ ต่อ ๑๐๕, ๐ ๒ ๘๘๗ ๖๘๑๒

ขณะนี้ใกล้เข้าสู่ช่วงสอบข้อเขียนความรู้ขั้นเนติบัณฑิต ภาคหนึ่ง สมัยที่ ๗๐ ปีการศึกษา ๒๕๖๐ โดยสอบข้อเขียน
กลุ่มวิชากฎหมายอาญา วันอาทิตย์ที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๐ และสอบข้อเขียนกลุ่มวิชากฎหมายแพ่งและพาณิชย์
วันอาทิตย์ที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ อีกสิ่งสำคัญที่นักศึกษาควรเตรียมพร้อมในวันสอบคือ การปฏิบัติของนักศึกษา ทั้งนี้
จึงขอแนะนำระเบียบสำนักกอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา ว่าด้วยการสอบข้อเขียนความรู้ขั้นเนติบัณฑิต
พ.ศ. ๒๕๕๓ มาให้นักศึกษาทุกท่านได้ศึกษาให้เข้าใจเพื่อมิให้เกิดข้อผิดพลาดในการเข้าสอบและหวังว่าจะเป็นประโยชน์
แต่ผู้เข้าสอบทุกท่านครับ

กรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ, กรรมการเนติบัณฑิตยสภา, กรรมการอำนวยการกอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา
ประธานอนุกรรมการประชาสัมพันธ์เนติบัณฑิตยสภา, อนุกรรมการวิชาการ, อนุกรรมการพิจารณามาตรฐานการศึกษาตามหลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิตฯ
อาจารย์ผู้บรรยายวิชาวิธีพิจารณาคriminal (ภาคคำ) สำนักกอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา
น.บ. (เกียรตินิยม) น.บ.ท., น.ม. นิติศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขานิติศาสตร์ (มหาวิทยาลัยทักษิณ)

ระเบียบสำนักการสอบมัธยมศึกษาภาคภูมิธรรมแห่งเนติบัณฑิตยสภา
ว่าด้วยการสอบข้อเขียนความรู้ชั้นเนติบัณฑิต พ.ศ. ๒๕๕๓

การปฏิบัติของนักศึกษา

ข้อ ๓ ห้ามเข้าห้องสอบเมื่อเริ่มทำการสอบไปแล้วเกิน ๓๐ นาที เว้นแต่มีเหตุจำเป็นตามสมควรก็อนุญาตให้เข้าสอบได้ แต่ต้องไม่เกิน ๑ ชั่วโมง นับแต่เริ่มทำการสอบ

* ข้อ ๔ เมื่อผู้สอบเข้าห้องสอบแล้ว ห้ามออกจากห้องสอบจนกว่าเวลาว่างไปแล้ว ๓ ชั่วโมง ก่อนหมดเวลาสอบ ห้ามลุกไปจากที่นั่งสอบโดยมิได้รับอนุญาตจากกรรมการคุมสอบก่อน และห้ามนำกระดาษคำถามออกจากห้องสอบด้วย

ข้อ ๕ ห้ามนำวิทยุสื่อสาร หรืออุปกรณ์โทรคมนาคมทุกชนิด รวมถึงตำรากฎหมาย และเอกสารทุกประเภทเข้าไปในห้องสอบ

ข้อ ๖ ห้ามเขียนชื่อหรือลงลายมือชื่อผู้สอบไว้ ณ ที่ใดในสมุดคำตอบโดยเด็ดขาด แม้ขีดฆ่าหรือตอกเติมก็ห้ามลงชื่อกำกับ

ข้อ ๗ ห้ามเขียนเลขประจำตัวสอบ หรือเลขทะเบียนนักศึกษาบางส่วนต่อของปกสมุดคำตอบทุกเล่ม ห้ามฉีกกระดาษออกจากสมุดคำตอบ

ข้อ ๘ ห้ามวางสมุดคำตอบไว้ที่โต๊ะสอบ หรือนำออกนอกห้องสอบ ต้องนำไปส่งต่อกรรมการคุมสอบเพื่อกรรมการคุมสอบจะได้ลงลายมือชื่อไว้

ข้อ ๙ ห้ามกระทำการใด ๆ อันเป็นการทุจริตในการสอบ

ข้อ ๑๐ ให้เขียนเลขประจำตัวสอบและเลขทะเบียนนักศึกษาของตนไว้ในสมุดคำตอบทุกเล่ม โดยให้เขียนไว้ที่ส่วนต่อบนปกของสมุดคำตอบทุกเล่มให้ชัดเจนเพียงแห่งเดียวเท่านั้น

ข้อ ๑๑ ให้ใช้ปากกาหมึกแห้ง เฉพาะสีน้ำเงิน หรือสีดำเท่านั้น

ข้อ ๑๒ เมื่อตอบข้อใหม่ต้องขึ้นหน้าใหม่ และลงเลขข้อให้ถูกต้องในช่องที่กำหนดให้ชัดเจน

ข้อ ๑๓ ให้เขียนคำตอบทั้งสองหน้ากระดาษ ถ้าสมุดเล่มเดียวไม่พอ ให้ขอเพิ่มได้ แล้วแจ้งเจ้าหน้าที่คุมสอบให้เย็บติดกับเล่มแรก

ข้อ ๑๔ เมื่อมีสัญญาณหมดเวลาแล้ว ให้หยุดเขียนคำตอบทันที

ข้อ ๑๕ ผู้สอบที่ฝ่าฝืนระเบียบข้อ ๔ ข้อ ๕ ข้อ ๖ ข้อ ๗ หรือ ข้อ ๘ อาจถูกปรับตัก หรืออาจถูกหักคะแนนตามควรแก่กรณี

ผู้สอบที่ฝ่าฝืนระเบียบข้อ ๙ จะถูกปรับตัก และคณะกรรมการอำนวยการสอบมัธยมศึกษาภาคภูมิธรรมแห่งเนติบัณฑิตยสภา มีอำนาจพิจารณาโทษได้ตามระเบียบสำนักการสอบมัธยมศึกษาภาคภูมิธรรมแห่งเนติบัณฑิตยสภา ว่าด้วยการเป็นนักศึกษา การสอบไล่ วินัยและมารยาท พ.ศ. ๒๕๐๗ ข้อ ๑๔ ตามควรแก่กรณี ดังนี้

ก. ภาคทัณฑ์

ข. ห้ามเข้าห้องสอบหรือบริเวณสำนักการสอบมัธยมศึกษาภาคภูมิธรรมแห่งเนติบัณฑิตยสภา ภายในระยะเวลาอันมีกำหนด

ค. ห้ามสอบครั้งใด ครั้งหนึ่ง หรือหลายครั้ง

ง. สั่งให้ลบชื่อออกจากทะเบียน

ผู้สอบที่ฝ่าฝืนระเบียบข้อ ๑๐ หรือ ข้อ ๑๑ อาจไม่ได้รับการตรวจข้อสอบ หรืออาจถูกหักคะแนนตามควรแก่กรณี

ผู้สอบที่ฝ่าฝืนระเบียบข้อ ๑๒ ข้อ ๑๓ หรือ ข้อ ๑๔ อาจถูกหักคะแนนตามควรแก่กรณี

ผู้สอบที่ไม่เขียนเลขประจำตัวสอบ หรือเลขทะเบียนนักศึกษา หรือเขียนไม่ถูกต้อง อาจถูกหักคะแนนตามควรแก่กรณี

* แก้ไขโดยมติที่ประชุมคณะกรรมการอำนวยการสอบมัธยมศึกษาภาคภูมิธรรมแห่งเนติบัณฑิตยสภา ครั้งที่ ๓๒๘ วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

ข่าว เนติบัณฑิตยสภา

พิธีพระราชทานประกาศนียบัตร

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร เสด็จพระราชดำเนินไปในการพระราชทานประกาศนียบัตรแก่ผู้สอบไล่ได้ตามหลักสูตรของสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา สมัยที่ ๖๙ ปีการศึกษา ๒๕๕๙ ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา ในวันจันทร์ที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๐

พิธีบำเพ็ญกุศล

นายวีระพล ตั้งสุวรรณ นายกเนติบัณฑิตยสภา เป็นประธานในพิธีบำเพ็ญกุศลอุทิศถวายแด่พระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้ารพีพัฒนศักดิ์ กรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ เนื่องในวันรพี ประจำปี ๒๕๖๐ ณ ห้องพระ ชั้น ๒ อาคารเนติบัณฑิตยสภา ในวันจันทร์ที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๐ เพื่อถวายเป็นพระกุศลแด่พระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้ารพีพัฒนศักดิ์ กรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ โดยมีพระประยูรญาติราชสกุลรพีพัฒน กรมการเนติบัณฑิตยสภา และพนักงานเนติบัณฑิตยสภา ร่วมในพิธีฯ ด้วย

ถวายสักการะ

นายวีระพล ตั้งสุวรรณ นายกเนติบัณฑิตยสภา พร้อมคณะกรรมการเนติบัณฑิตยสภา ร่วมวางพวงมาลาถวายสักการะพระอนุสาวรีย์พระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้ารพีพัฒนศักดิ์ กรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ เนื่องในวันรพี ประจำปี ๒๕๖๐ ณ บริเวณหน้าอาคารสถานศึกษาและฝึกอบรมเนติบัณฑิตยสภา ในพระบรมราชูปถัมภ์ เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๐

วางพวงมาลา

นายสัตยา อรุณธารี ประธานอนุกรรมการประชาสัมพันธ์ พร้อมคณะกรรมการประชาสัมพันธ์ ร่วมวางพวงมาลาถวายสักการะพระอนุสาวรีย์พระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้ารพีพัฒนศักดิ์ กรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ เนื่องในวันรพี ประจำปี ๒๕๖๐ ณ บริเวณหน้าอาคารสถานศึกษาและฝึกอบรมเนติบัณฑิตยสภา ในพระบรมราชูปถัมภ์ เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๐

บรรณาธิการแฉ่ง

คณะรัฐมนตรีกำหนดให้วันที่ ๒๘ กันยายนของทุกปีเป็นวันพระราชทานธงชาติไทย เนื่องในโอกาสครบรอบ ๑๐๐ ปีธงชาติไทย ด้วยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ตราพระราชบัญญัติธง พ.ศ. ๒๔๖๐ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน พ.ศ. ๒๔๖๐ เรียกว่า “ธงไตรรงค์” คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๙ จึงได้มีมติเห็นชอบกำหนดให้วันที่ ๒๘ กันยายนของทุกปีเป็นวันพระราชทานธงชาติไทย (Thai National Flag Day) และเริ่มในวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๐ เป็นวันแรก โดยไม่ถือเป็นวันหยุดราชการ รวมทั้งกำหนดให้มีการชักและประดับธงชาติไทยในวันดังกล่าว เพื่อเป็นการสร้างความภาคภูมิใจของคนในชาติและเป็นการน้อมรำลึกถึงพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวที่ทรงพระราชทานธงไตรรงค์เป็นธงชาติไทย

จุลสารข่าวเนติบัณฑิตยสภา ประกอบด้วยเนื้อหา ดังนี้ บทความ เนื่องจากปก เสนอเรื่อง “วันพระราชทานธงชาติไทย” โดย ศิริอร เทศะบำรุง มณีสินธุ์ กล่าวถึง วิวัฒนาการของธงชาติไทย, บทความ ปัญหาจากข้อหาหรือกฎหมายที่น่าสนใจ เสนอเรื่อง “ผลของนิติกรรมที่ทำภายหลังลูกหนี้ตกเป็นบุคคลล้มละลาย” โดย ดร.ธนภฤต วรธนัชชากุล กล่าวถึง กรณีมหาวิทยาลัยฯ ควรดำเนินการอย่างไรเพื่อให้ได้รับชำระต้นเงินและดอกเบี้ยจากกรณี นาย ธ. ที่ภายหลังทางมหาวิทยาลัยฯ ตรวจสอบพบว่า นาย ธ. ถูกศาลพิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลาย ฯลฯ, บทความ คำพิพากษาศาลฎีกาที่น่าสนใจ เสนอเรื่อง “ข้อพิจารณาเครื่องหมายการค้า” โดย ผศ.ดร.สมหมาย จันทรเรือง กล่าวถึง ข้อพิจารณาเพื่อชี้ขาดข้อพิพาทกรณีเครื่องหมายการค้า, บทความ เจาะฎีกาเด่น เสนอเรื่อง “คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๓๒๑๙/๒๕๕๖” โดย รังสิชัย บรรณกิจวิจารณ์ และ มนต์ชัย ชนินทรลีลา โปรดติดตาม, บทความ ภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมาย เสนอเรื่อง “การคว่ำบาตรเกาหลีเหนือ Sanctions against North Korea” โดย ภัทรวดี ไวยภาษ กล่าวถึง มาตรการคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ที่ประชาคมโลกบังคับใช้เพื่อตอบโต้การกระทำของเกาหลีเหนือพร้อมคำศัพท์ที่น่าสนใจ, บทความ เรื่อง “การปรับปรุงห้องสมุดเนติบัณฑิตยสภา” โดย ชัยวัฒน์ เกตุปรีชาสวัสดิ์ กล่าวถึง ความเป็นมาของการจัดทำห้องสมุดเนติบัณฑิตยสภา, ข้อสอบพร้อมคำตอบในการสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการในตำแหน่งอัยการผู้ช่วย พ.ศ. ๒๕๕๘ วิชากฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เสนอข้อ ๙ - ๑๐ ปิดท้ายด้วย “มุขขำ” โดย สัตยา อรุณธารี

พบกันใหม่เดือนตุลาคม

ศิริอร เทศะบำรุง มณีสินธุ์

ติดตามอ่านจุลสารข่าวเนติบัณฑิตยสภาฉบับย้อนหลังได้ที่เว็บไซต์เนติบัณฑิตยสภา

<http://www.thethaibar.or.th>

เอกสารเผยแพร่ความรู้ แจกฟรี ห้ามจำหน่าย

(สงวนสิทธิ์ใช้ในกิจการของแผนกประชาสัมพันธ์ เนติบัณฑิตยสภาเท่านั้น)

จัดทำโดย คณะอนุกรรมการประชาสัมพันธ์เนติบัณฑิตยสภา จำนวน ๕,๐๐๐ เล่ม

เนติบัณฑิตยสภา เลขที่ ๓๒-๒ หมู่ที่ ๑๖ ถนนกาญจนาภิเษก แขวงบางระมาด เขตตลิ่งชัน กรุงเทพฯ ๑๐๑๗๐

พิมพ์ที่ : บริษัท กรุงสยาม พิมพ์ขีด จำกัด

๔๓/๑๗๒ ถนนพหลโยธิน แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐